

UDKAST

TIL

LOV OM ADOPTION

MED TILHØRENDE

BEMÆRKNINGER

UDARBEJDET AF DEN VED KGL. RESOLUTIONER AF 25. JULI 1910
OG 19. JUNI 1912 NEDSATTE KOMMISSION

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. H. SCHULTZ A/S

1913

Nedenstaaende Udkast er udarbejdet i Henhold til kgl. Kommissorium af 19. Juni 1912. Om Udkastet som Led i det fællesskandinaviske Lovgivningsarbejde henvises til de indledende Bemærkninger til Udkast af D. D. til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Motiverne som ledsager Udkastet er udarbejdede af cand. juris. *H. G. Bechmann* paa Grundlag af de første Forhandlinger og derefter gennemgaaede af Kommissionens Medlemmer.

København, den 30. September 1913.

V. Bentzon.

V. Krarup.

E. Trolle.

H. G. Bechmann.

Forslag

til

Lov om Adoption.

§ 1.

Den, som er fyldt 25 Aar, kan af Justitsministeriet faa Bevilling til at antage en anden som Adoptivbarn. Bevilling kan ogsaa gives med Hensyn til Adoptantens Barn udenfor Ægteskab.

§ 2.

Den, som er gjort umyndig, kan kun adoptere sammen med sin fuldmyndige Ægtefælle og maa have sin Værges Samtykke dertil.

§ 3.

Den, som er gift, kan kun adoptere sammen med sin Ægtefælle, medmindre denne er forsvunden eller er sindssyg eller aandssvag. Dog kan den ene Ægtefælle med den andens Samtykke adoptere dennes ægte Barn eller Adoptivbarn.

§ 4.

Andre end Ægtefæller kan ikke adoptere sammen.

Heller ikke kan et Adoptivbarn, saalænge Adoptanten lever, paany adopteres af nogen anden end Adoptantens Ægtefælle.

§ 5.

Den, som er fyldt 12 Aar, kan ikke adopteres uden sit Samtykke.

§ 6.

Er den, som ønskes adopteret, under 21 Aar, kræves Samtykke fra Forældrene. Er den ene af Forældrene død eller forsvunden, sindssyg eller aandssvag, eller er han uden Del i Forældremyndigheden — eller var han det, da denne ophørte — skal den andens Samtykke være tilstrækkeligt. Gælder det anførte begge Forældrene, kræves Samtykke fra Værge eller Kurator.

Fra den af Forældrene, hvis Samtykke ikke behøves, skal om muligt Erklæring indhentes, førend Afgørelsen træffes, og findes der en særlig beskikket Værge eller Kurator, skal hans Erklæring indhentes.

§ 7.

Den, som er gjort umyndig, maa ikke adopteres uden Samtykke af Værgen.

§ 8.

Adoption maa alene gives, hvor den kan antages at være til Gavn for den, som skal adopteres, og denne enten ønskes opfostret hos Adoptanten eller har været opfostret hos ham, eller der foreligger anden særlig Grund til Adoptionen.

Har Adoptanten nogen Livsarving, bør Bevilling ikke meddeles, medmindre der kan anføres særdeles vægtige Grunde derfor.

§ 9.

Inden der meddeles Bevilling til Adoption, skal det søges oplyst, om der fra nogen af Siderne er betalt eller skal betales Vederlag og, i bekræftende Fald, hvor stort dette er. Herom kan Erklæring paa Tro og Love afæskes alle vedkommende.

Ydes der Adoptanten Vederlag, kan Bevillingens Meddelelse gøres afhængig af, at Vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til Bedste for Adoptivbarnet.

§ 10.

Ved Adoptionen faar Adoptivbarnet Adoptantens Slægtsnavn, medmindre det i Bevillingen bestemmes, at det skal

beholde sit eget Navn eller bære begge Navne i Forening.

§ 11.

Ved Adoptionen gaar Forældemyndigheden og de deraf udspringende Rettigheder og Pligter over paa Adoptanten.

Om Adoptivbarnets religiøse Opdragelse kan der ved Adoptionen træffes særlig Bestemmelse.

Den Adoptivbarnets Slægt tilkommende særlige Stilling med Hensyn til Værgemaalet for Barnet bortfalder.

§ 12.

Ved Adoption af et Barn udenfor Ægteskab indtræder Adoptanten i Modrens Ret med Hensyn til Underholdsbidrag fra Barnets Fader, men iøvrigt har Adoptanten intet Krav paa at faa sine Udgifter til Adoptivbarnets Underhold godtgjorte af de virkelige Forældre. Det har sit Forblivende ved Reglerne i Fattiglovens § 7.

§ 13.

Adoptivbarnet har Arveret efter Adoptanten som ægte Barn, dog med nedenævnte Begrænsninger:

- a. Efterlader Adoptanten sig Livsarving, bliver Adoptivbarnets Arvelod kun at udrede af den Del af Formuen, hvorover Adoptanten efter Loven frit kunde raade ved Testamente;
- b. af den Arvelod, som efter Lovens Regler kan tilfalde Adoptivbarnet, kan Adoptanten ved Testamente raade over indtil Halvdelen, hvis han ikke efterlader sig Livsarving eller Ægtefælle, men ellers over indtil Tredjedelen.

Adoption giver ikke Successionsret til Len, Stamhuse eller andre Fideikommisser, medmindre dette særlig er hjemlet.

Der tilkommer et afdødt Adoptivbarns Livsarvinger samme arveretlige Stilling overfor Adoptanten, som det selv vilde have indtaget.

§ 14.

Dør et Adoptivbarn uden at efterlade sig arveberettiget Slægt eller Ægtefælle, arver Adoptanten det, for saa vidt det ikke ved Testamente har raadet paa anden Maade over sin Formue. Var Barnet adopteret af Ægtefæller, arver hver Halvdelen; er den ene af Ægtefællerne død, arver den anden det hele.

Saafremt Adoptivbarnet dør, medens Adoptanten hensidder i uskiftet Bo med det, skal der, for saa vidt angaar dets Lod i det uskiftede Bo, tilkomme Adoptanten samme Arveret efter det, som vilde tilkomme ham, saafremt Adoptivbarnet havde været hans eget ægte Barn.

Iøvrigt har Adoptanten ingen Arveret efter Adoptivbarnet.

§ 15.

Med de i nærværende Lov nævnte Indskrænkninger og nærmere Bestemmelser faar Adoptivbarnet i Forhold til Adoptanten Retsstilling som dennes ægte Barn.

Foranstaaende Regel bliver at anvende saaledes, at den, som er adopteret af Ægtefæller, stilles som disses fælles Barn, selv om Adoptionen er sket ved særskilte Bevillinger, og saafremt en Ægtefælle adopterer sin Ægtefælles Barn, faar Barnet ligeledes samme Retsstilling, som om det var Ægtefællernes fælles Barn.

§ 16.

For saa vidt ikke andet følger af nærværende Lovs Bestemmelser, gør Adoptionen ingen Forandring i de ved Forholdet mellem Adoptivbarnet og dets Slægt begrundede Rettigheder og Pligter.

§ 17.

Adoptionen bevirker ikke nogen retlig Familieforbindelse mellem den ene Part og den andens Ægtefælle eller Slægtninge — bortset fra Reglen i § 13, sidste Stk. —, og heller ikke mellem Adoptivbørnene indbyrdes.

§ 18.

Adoptivforholdet bliver paa Begæring at hæve af Justitsministeriet, naar Adoptanten og Adoptivbarnet er enige derom. Er nogen af Parterne gjort umyndig, maa tillige Værgen give sit Samtykke. Er Barnet umyndigt paa Grund af Alder, kan Ophævelse ved Overenskomst ikke finde Sted.

§ 19.

Adoptivforholdet bliver efter Paastand at ophæve ved Dom, naar det skønnes at være af væsentlig Betydning for Adoptivbarnet, at Adoptivforholdet ophæves, navnlig naar Adoptanten forser sig grovt mod Barnet, eller i væsentlig Grad forsømmer de ham ifølge Adoptionen paahvilende Forpligtelser, eller fører et lastefuldt eller forbryderisk Liv. Sagen om Ophævelse anlægges af Adoptivbarnet, eller, hvis det er umyndigt, sindssygt eller aandssvagt, af en særskilt beskikket Værge eller af dets virkelige Fader eller Moder eller af det offentlige.

§ 20.

Har Adoptivbarnet forset sig grovt mod Adoptanten eller hans nærmeste, eller fører det et lastefuldt eller forbryderisk Liv, bliver Adoptivforholdet efter Paastand at ophæve ved Dom.

Sagen anlægges af Adoptanten eller, hvis han er sindssyg eller aandssvag, af hans Værge.

§ 21.

Hvis Ægtefæller har fælles Adoptivbarn, kan Adoptivforholdet kun hæves overfor dem begge. Skal der træffes Overenskomst med Adoptivbarnet om Forholdets Ophævelse, maa begge Ægtefæller derfor samstemme deri. Ej heller maa Ophævelse ifølge § 20 ske efter Paastand af den ene Ægtefælle alene, medmindre Omstændighederne i særlig Grad taler derfor. I de i §§ 19 og 20 omtalte Tilfælde maa Ophævelse ske, selvom de der nævnte Forhold kun gælder den ene af Adoptanterne.

§ 22.

Forud for Ophævelsen af et Adoptiv-

forhold i Henhold til §§ 19 og 20 skal Retten saavidt muligt indhente Erklæring fra de Personer, hvis Samtykke eller Erklæring efter de foranstaaende Regler kræves til Adoptionsbevillings Meddelelse.

§ 23.

Hvis Adoptanten og Adoptivbarnet maatte indgaa Ægteskab med hinanden, anses Adoptivforholdet som ophævet.

§ 24.

Ved Ophævelsen ophører Adoptionens Retsvirkninger. Den adopterede mister det ved Adoptionen erhvervede Navn, medmindre henholdsvis Justitsministeriet eller Retten tillader ham at beholde det.

§ 25.

En fremmed Statsborger maa ikke adoptere eller adopteres her i Riget, medmindre Adoptionen vil have Gyldighed ogsaa i den Stat, han tilhører.

En dansk Statsborger maa ikke adoptere eller adopteres i fremmed Stat, medmindre Kongen med Hensyn til en bestemt Stat eller i det enkelte Tilfælde har meddelt Tilladelse dertil.

§ 26.

Ophævelse af et Adoptivforhold maa, hvis Adoptanten er fremmed Statsborger, ikke ske her i Riget, medmindre Ophævelsen vil have Gyldighed ogsaa i den Stat, han tilhører.

Er Adoptanten dansk Statsborger, kan Adoptivforholdet ikke hæves i fremmed Stat med Virkning her i Riget, medmindre Kongen med Hensyn til en bestemt Stat eller i det enkelte Tilfælde har meddelt Tilladelse dertil.

Bemærkninger

til

foranstaaende Lovudkast.

Ved Adoption skabes et kunstigt Slægtskabsforhold mellem Adoptanten, henholdsvis to samadopterende Ægtefæller, og Adoptivbarnet, saaledes at dette regnes for Barn af den eller de adopterende og i Reglen bærer disses Navn og tager Arv efter dem som ægte Barn. Et saadant Institut, hvor Forholdet stiftes ved kongelig Bevilling, har været i almindelig Brug her i Landet i det sidste Aarhundrede, jfr. at Kancelliet ved Resolution af 13. Decbr. 1815 bemyndigedes til ad mandatum at udfærdige Adoptivbevillinger, hvor Adoptanten ikke havde Livsarvinger. I de seneste Aar har Antallet af bevilgede Adoptioner været ca. 500 aarlig. Først sent og spredt har vor Lovgivning beskæftiget sig med Adoption, jfr. Plejebarnslov af 20. April 1888 (1. Marts 1895) § 7, Fattiglov 9. April 1891 § 7 og L. Nr. 130 27. Maj 1908 § 1, 9. Stk., § 10, 4. Stk., og § 11 samt Lov Nr. 113, 29. April 1913; men iøvrigt beror Adoptionens Betingelser, Virkning og mulige Opløsning paa Bevilling.

Selvom denne Bevillingspraksis i de fleste Henseender sikkert maa siges at have virket tilfredsstillende, medfører dog Manglen af positive Lovregler visse Ulemper, ligesom det ogsaa ofte vil være vanskeligt uden Lovhjemmel at drage sig de i fremmede Lande indhøstede Erfaringer eller de i nyere fremmede Love givne Forbilleder til Nytte. Hertil kommer, at de gældende Regler dels faar en mindre Fast-

hed, dels unddrager sig Almenhedens Kendskab ved ikke at være fastslaaede i nogen Lov. Det er derfor fundet betimeligt at samle Reglerne for Adoption i en særlig Lov, hvorved der samtidig kan indføres de Forandringer og Forbedringer, som der i Praksis har vist sig Trang til, eller som Eksemplet fra fremmede Lande giver Anvisning paa som hensigtsmæssige. Nu at søge en Adoptionslov givet er yderligere begrundet derved, at der ved Familieretskommissionens Møde i Stockholm i Efteraaret 1910 fra de Delegerede fra Sverige og Norge, i hvilke Lande Adoptionsinstituttet hidtil ikke har været hjemlet eller dog i Brug, fremsattes Ønsket om, at der søgtes tilvejebragt ensartede nordiske Love om Adoption. Ved allerhøjeste Ordre af 19. Juni 1912 blev da nærværende Kommissions Opgave udvidet til ogsaa at omfatte Udarbejdelsen af et Lovforslag om Adoption, og i Henhold til denne Bemyndigelse er det, at nærværende Lovforslag forelægges.

Idet der med Hensyn til Forslagets enkelte Paragrafer henvises til nedenstaaende Bemærkninger, skal man blot henlede Opmærksomheden paa et bestemt Punkt, som man har fundet at ligge udenfor den foreliggende Opgave at optage til Behandling, men som har en ikke helt ringe Betydning for hele Adoptionsinstituttet. Der finder nemlig stadig betydelige Misbrug Sted ved, at Personer som Levevej, eller dog for i det enkelte Tilfælde at gøre Forretning deraf, paatager sig at være Mellemmænd ved Istandbringelsen af Adoptioner og derunder gør sig Fordel paa Bekostning af det Barn, der ønskes adopteret, eller af dets Forældre eller Adoptivforældre, ja endog undertiden paa bedragerisk Maade tilvender sig hele det Beløb, der skulde have tjent som Eksistensgrundlag for Barnet. Ved Forslagets § 9 har man søgt forebyggende Foranstaltninger mod den Slags Misbrug. Den her indeholdte Bestemmelse, der ikke gaar væsentlig videre end den nugældende Regel i L. Nr. 130 af 27. Maj 1908 § 1, 8. Stk., vil dog

sikkert ikke være tilstrækkelig til at afværge Ondet, men det vilde hertil være hensigtsmæssigt, at det overhovedet forbødes at optræde som Mellemmand ved Adoption uden særlig offentlig Autorisation dertil. En saadan Regel af rent politimæssig Karakter har nærværende Forslag imidlertid ikke kunnet optage.

ad § 1.

Da der kunde frygtes alvorlige Misbrug af Adoptionsinstituttet i Strid med dettes Formaal, saafremt det frit tillodes de private alene ved indbyrdes Aftale at indgaa Adoptioner, og da det, hvor den adopterede er umyndig, gælder et Forhold, som bør underlægges Pupilautoriteters Bedømmelse, er det nødvendigt at paabyde en Godkendelse fra Statens Side, for at en Adoption skal kunne faa retlig Gyldighed.

Denne Godkendelse er i fremmede Lande ordnet paa forskellig Maade. I Tyskland er Forholdet det, at Parterne indgaar en Kontrakt om Adoption, og opfylder denne Aftale de forskellige i Loven foreskrevne Betingelser, godkendes den paa Begæring af vedkommende Domstol, uden at der bliver Spørgsmaal om, at denne foretager nogen skønsmæssig Bedømmelse af Forholdet, jfr. B. G. B. § 1754, 2. Stk. I Svejts derimod meddeles der Tilladelse til Adoption af en administrativ Myndighed, der øver et Skøn over, om Adoption i det foreliggende Tilfælde bør tillades, jfr. Schw. L. § 267. I Frankrig er det Domstolene, Beføjelsen tilkommer, dog ogsaa efter en skønsmæssig Bedømmelse, jfr. Code civil §§ 353 og 355. Herhjemme er Tilladelsen altid blevet givet ved en kongelig Bevilling (gennem Justitsministeriet), i Formen altsaa altid en Naadesakt og beroende paa Administrationens frie Skøn over de konkrete Forhold.

Da man, som det nærmere skal udvikles nedenfor ad § 8, mener at burde kræve en skønsmæssig Prøvelse af hver enkelt Adoptionsbegæring og ikke tør nøjes med en Konstatering af, at visse bestemte, legale Betingelser for Adoption

foreligger, synes det naturligt at lade Afgørelsen tilfalde en administrativ Myndighed fremfor Domstolene. I et lille Land som Danmark, hvor alle Afgørelserne kan henlægges til en Centralmyndighed, kan man herved desuden opnaa den Fordel, at Myndigheden faar Lejlighed til at indhøste rig Erfaring i Emnet, og at Afgørelserne bliver ensartede. Den her i Landet vundne Erfaring maa ogsaa siges at tale til Gunst for den bestaaende Ordning. Dog kan Beføjelsen formentlig fra Kongen henlægges til Justitsministeriet, der faktisk udfærdiger de allerfleste Adoptionsbevillinger paa egen Haand i Kongens Navn (ad mandatum). At give Justitsministeriet denne Beføjelse er saa meget naturligere, som det er øverste Pupilautoritet.

At Adgangen til Adoption skal tilkomme baade Mænd og Kvinder er selvfølgelig og udtrykkes tilstrækkeligt klart ved Ordet »Den« i Begyndelsen af § 1; i dansk Lovgivning vilde det være overflødigt som i norsk og svensk Udkast udtrykkelig at skrive »Mand eller Kvinde«.

I B. G. B. § 1745, Østr. B. G. B. § 180 og Code civil § 343 forlanges det, at Adoptanten skal være fyldt 50 Aar, i Schw. L. § 264 at han skal være fyldt 40 Aar; i Tyskland, Østerrig og Svejts skal han derhos være mindst 18, i Frankrig mindst 15 Aar ældre end Adoptivbarnet. Fra disse Betingelser kan der efter B. G. B. gives Dispensation — fra Aldersbetingelsen dog kun til Fuldmyndige.

I den danske Bevillingspraksis kendes absolute Grænser af nævnte Art ikke. At den høje Minimumsalder ikke kendes, staar i Forbindelse med, at Adoption ogsaa tilstedes den, der i Forvejen har eget Afkom (jfr. nedenfor ad § 4). Der har da heller ikke været nogen Grund til at betinge Adoption af en saadan Alder, hvori senere Livsarvingers Fremkomst er usandsynlig.

Medens man nu fremdeles ikke har fundet nogen Anledning til at sætte en

saa høj Alder som 40 eller 50 Aar som Betingelse for Adoption eller at fordre nogen bestemt Aldersforskel mellem Adoptant og Adoptivbarn, skønnes det dog heldigst at fastsætte en Minimumsalder for Adoptanter, idet helt unge Personer ikke bør kunne indtræde i denne Stilling, og 25 Aars Alderen vil da formentlig danne en passende Grænse.

Naar efter Slutningsbestemmelsen i § 1 saavel Fader som Moder kan adoptere sit uægte Barn, følger heraf modsætningsvis, at Adoption af eget ægte Barn ikke kan finde Sted. Det foreslaaede mere indirekte Udtryk herfor er valgt for at forebygge, at Myndighederne, hvis der opstilledes et udtrykkeligt Forbud mod Adoption af ægte Børn, skulde føle sig forpligtede til at undersøge, om ikke det Barn, der ønskedes adopteret, i Virkeligheden var Adoptanternes ægte Barn, f. Eks. legitimeret gennem deres Ægteskab. En Undersøgelse af denne Art kunde let virke uheldig og bør ikke finde Sted. Kun hvor det foreligger positivt oplyst, at den, der ønskes adopteret, er Adoptantens ægte Barn, skal Bevilling af den Grund nægtes. Derimod kan Adoption ske af ægte Børns Børn. Imidlertid har der ogsaa været adskillig Tvivl om, hvorvidt Adoption af eget uægte Barn altid skal kunne finde Sted. For Moderens Vedkommende vil Adoptionen ganske vist i Reglen ikke medføre nogen Forandring i hendes Retsstilling til Barnet, medmindre det er hendes Horebarn; men Adoptionen vil dog for Eksempel kunne være et Middel for hende til at tage Barnet til sig uden at behøve at anerkende det som sit uægte Barn, og det ses da ikke, hvorfor man skulde udelukke en saadan Adoption. Hvad Faderen angaar, er Adoptionen ham forbudt i nogle Lande, men herhjemme er den ham tilladt, og det samme gælder Tyskland, Svejts og Frankrig. Det vilde ogsaa være uheldigt, f. Eks. hvis hans Hustru ønskede at adoptere Barnet, at han da skulde være afskaaret fra at adoptere

det i Forbindelse med hende og henvises til at søge Legitimationsbevilling.

ad § 2.

En umyndiggjort bør ikke frit kunne optræde som Adoptant og saaledes paa egen Haand paadrage sig de dermed forbundne Forpligtelser. Ej heller med Værges eller Pupilauctoritetens Samtykke synes han som Regel at burde kunne adoptere. Hvis han er sindssyg, kan han ikke afgive den Adoptionen bærende Erklæring, og er han umyndiggjort paa Grund af Ødselhed, vil han normalt være uegnet som Adoptant. Dog taler overvejende Grunde for, at han kan adoptere, hvor han er gift, og Ægtefællerne ønsker i Forening at antage et Adoptivbarn. I Forslaget er der derfor fra Forbudet mod, at den umyndiggjorte adopterer, gjort den Undtagelse, at han kan adoptere sammen med sin fuldmyndige Ægtefælle, naar han dertil kan faa sin Værges Samtykke. Er han sindssyg, kan efter § 3 den anden Ægtefælle adoptere alene.

ad § 3.

Efter vor nugældende Praksis er der intet til Hinder for, at en gift Person adopterer, uden at hans Ægtefælle er Medadoptant, dog at der kræves Samtykke fra Ægtefællens Side til at Adoptionen sker. Ogsaa B. G. B. § 1746, Schw. L. § 266, 1. Stk., og Code civil § 344, 2. Stk., indskrænker sig til at forlange Ægtefællens Samtykke, men kræver ikke dens Delagtighed i Handlingen. Efter den Stilling, et Adoptivbarn skal indtage i Familien, synes det imidlertid rimeligt at forlange, at Barnet skal komme i samme retlige Forhold til begge Ægtefæller, og at de derfor begge skal adoptere. Dette bør derfor være Hovedreglen. Undtagelse herfra maa imidlertid gøres, naar den ene Ægtefælles Medvirken ikke kan faas, fordi den er sindssyg eller aandssvag, eller hvis det ikke vides, hvor den er. Længere i Undtagelser af saadanne Hensyn bør man dog ikke gaa; thi Adoption kan vanskelig tæn-

kes at være noget saa øjeblikkelig paa-krævet, at der kunde være Grund til blandt Undtagelserne ogsaa at optage de øvrige Tilfælde, hvor man efter Kap. II § 8 i Forslag til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning kan undlade at indhente Forældres Samtykke til Ægteskab, nemlig naar Ægtefællernes Erklæring ikke uden særlig Vanskelighed eller Forhaling vil kunne indhentes. Ikke heller har man villet gøre nogen Undtagelse, hvis Ægtefællerne er separerede; thi en mellemkommende Adoption kunde komme til at danne en Hindring for Ægtefællernes Genforening, og saafremt ingen saadan Genforening sker, er Fristerne, inden hvilke endelig Skilsmisse kan opnaas, efter det ovennævnte Forslag saa korte, at der ikke kan være nogen Betænkelighed ved at udsætte Adoptionen saa længe.

Men dernæst maa der ogsaa gøres Undtagelse fra Hovedreglen for de Tilfælde, hvor den, der skal adopteres, allerede staar i det nære Forhold til den ene Ægtefælle, nemlig som dennes i Ægteskabet indbragte Barn eller Adoptivbarn. I disse Tilfælde bør den anden Ægtefælle kunne adoptere alene.

Skønt Hustruens uægte Barn som Hovedregel vil indtage samme Stilling overfor hende som hendes ægte Barn, har man dog, særlig da dette ikke altid vil være Tilfældet, f. Eks. med Hensyn til hendes Horebarn, fundet det rettest ligesom i det svenske og norske Forslag at forlange, at hun skal deltage i Mandens Adoption af hendes uægte Barn. Manden bør naturligvis altid deltage i Hustruens Adoption af hans uægte Barn, da dette ellers gennem Adoptionen vilde komme til at indtage en betydelig nærmere Stilling til Hustruen som Adoptivmoder end til Manden som dets naturlige Fader. At Moderen eller Faderen kan deltage i Adoptionen følger af § 1.

ad § 4.

Ifølge vor nuværende Bevillingspraksis kan en Person som Regel ikke adopteres,

saa længe et ældre Adoptivforhold bestaar. En tilsvarende Regel har man optaget i nærværende Udkast, i nøje Overensstemmelse med det svenske og norske Udkast. Reglen begrundes ved, at Adoptivforholdet saa vidt muligt bør efterligne det naturlige Forældreforhold, og lige saa lidt som et Barn kan have flere Sæt Forældre, bør det kunne have flere Sæt Adoptivforældre. Desuden vilde de flere Adoptivforhold bevirke en Kollision med Hensyn til Forældremyndigheden og andre Rettigheder over eller Pligter mod Barnet.

Af de anførte Betragtninger følger, at det er en naturlig Undtagelse fra Forbudet mod, at samme Person adopteres af flere, naar det i § 3 tillades at adoptere sin Ægtefælles Adoptivbarn, idet der nemlig ved en saadan Adoption opnaas et med det naturlige Forældreforhold analogt Forhold. Herfor vil der navnlig kunne være Brug, naar Ægteskabet først indgaas efter det første Adoptivforholds Stiftelse.

I Forbindelse med disse Regler har man optaget den naturlige Regel fra B. G. B. § 1749, 1. Stk., Schw. L. § 266, 2. Stk., og Code civil § 344, 1. Stk., at en Person ikke heller kan adopteres i Fællesskab undtagen af Ægtefæller. Det forudsættes herved, at Bevillingen kun ganske undtagelsesvis vil gives til separerede Ægtefæller.

ad § 5.

Da det ved Adoption drejer sig om et Skridt, der griber dybt ind i Barnets personlige Forhold, er det naturligt at give det selv en vis Medbestemmelsesret, naar det er naaet til en saadan Alder, at det begynder selv at kunne bedømme sine Forhold, og da et Barn paa 12 Aar vel kan antages at have tilstrækkelig Forstaaelse af et Adoptivforholds Betydning, har man foreslaaet, at Børn ved Opnaaelsen af denne Alder kun med deres eget Samtykke skal kunne adopteres. En saadan Regel er ny i Danmark, hvor man hidtil kun har fordret Samtykke fra den adopterede selv, naar han var over 18 Aar. I fransk og italiensk Ret (Code civil § 346 og ital. Cod.

civ. § 206) kendes kun Adoption af myndige Personer, hvis Samtykke selvfølgelig kræves. Efter B. G. B. § 1750 kræves 14 Aar for at opnaa denne Medbestemmelseret, og efter Schw. L. § 265, 1. Stk., »Urteilsfähigkeit«, d. v. s. at vedkommende ikke paa Grund af ung Alder, Sindssygdom eller Aandssvagthed savner Evnen til at handle fornuftmæssig. Der har hersket nogen Tvivl, om man bør sætte 15 Aar, idet man altid ogsaa for yngre Børn ved Overvejselsen af, om Bevillingen skulde gives, kunde lægge Vægt paa, om de viste Modvilje derimod; men man har ment, at Barnets Interesser beskyttedes bedst ved at vælge 12 Aar.

En Følge af, at den 12-aarige skal samtykke er; at Personen, om han er sindssyg eller aandssvag og derfor savner retlig Handleevne, ikke kan adopteres. Det synes ikke tilstrækkelig begrundet for saadanne sjældne Undtagelsestilfælde at give en særlig Regel om Adoption uden Barnets Samtykke.

ad § 6.

Forinden et Barns 12te Aar vil det ikke kunne nytte at forlange dets eget Samtykke til Adoption, og der maa derfor optræde andre paa dets Vegne; men selv for dem, der har naaet den Alder, hvori deres eget Samtykke efter § 5 kræves, gaar det ikke an, saa længe de ikke har naaet en noget modnere Alder, at lade dem selv alene træffe Bestemmelse om et saa vigtigt Forhold. Da Forældrene staar som de unges naturlige Repræsentanter, føres man saaledes til at forlange deres Samtykke til Adoption, saa meget mere som Forældrene ogsaa selv har en væsentlig Interesse i Spørgsmaalet, idet Adoptionen griber stærkt ind i deres Forhold til Børnene. Naar Samtykke kræves indtil det 21. Aar, opnaar man en Aldersgrænse, der baade er stemmende med, hvad de unges normale Udvikling tilsiger, og med det Tidspunkt, der i Forslaget til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning, Kap. II § 8, er fastsat som Grænse for Nød-

vendigheden af Forældres Samtykke. Efter vor nugældende Praksis forlanges Forældrenes Samtykke kun indtil Opnaaelsen af personlig Myndighed, altsaa til det 18. Aar; i Schw. L. § 265, 2. Stk. kræves ligeledes Samtykke for den, der ikke er myndig, i B. G. B. § 1747 for den, der ikke er 21 Aar. I Frankrig og Østerrig gaar man noget videre, jfr. Code civil § 326 og Ø. B. G. B. § 181. Ligesom ved Spørgsmaalet om Indgaaelse af Ægteskab har ved Adoption af ægte Barn Moderens Samtykke lige Betydning med Faderens, medens det er det afgørende, hvor Barnet er uægte.

Kravet om Forældres Samtykke til Adoption maa imidlertid modificeres paa lignende Maade som sket med Kravet om deres Samtykke til Ægteskab, dog at man her, hvor der er Tale om en Akt af mere ekstraordinær Karakter, der normalt uden større Skade kan opsættes, ikke behøver at gaa saa vidt i at skabe Udveje overfor Hindringer af mere forbigaaende Natur. Foruden at Spørgsmaalet om Samtykke bortfalder ved den paagældendes Død, foreslaas det derfor, at det skal bortfalde for den af Forældrenes Vedkommende, som er forsvunden, sindssyg eller aandssvag.

Nogen Tvivl kunde der være om, hvorledes der bør forholdes overfor den af Forældrene, der som Følge af en Skilsmisse eller Separation maatte have mistet Forældremyndigheden over Barnet, eller hvem den maatte være blevet frataget gennem Værgeraadsinstitutionen, eller endelig med Hensyn til Faderen til et uægte Barn, der normalt ikke vil have nogen Forældremyndighed over Barnet. I vor nugældende Praksis antages det, at Samtykke maa have fra den fraskilte Ægtefælle, der ikke har Forældremyndigheden, saa vidt da dens Erklæring kan faas, og dette antages ligeledes i Tyskland. Det maa nu ogsaa indrømmes, at det kan være haardt for den anden Ægtefælle, der jo i alt Fald undertiden kun har mistet Forældremyndigheden, fordi denne ikke kunde tillægges begge, at skulle finde sig i, at dens Barn yderligere fjernes fra den og

endogsaa faar et andet Navn, ligesom der heller ikke helt kan ses bort fra, at vedkommende maaske nok har villet afstaa sin Forældremyndighed til Fordel for den anden Ægtefælle som den der ved Blodets Baand stod Barnet nær, men aldrig vilde være gaaet ind paa at afstaa den til Fordel for en fremmed.

Hvad derhos Fædrene til uægte Børn angaar, hvem B. G. B. § 1747 intet Hensyn tager til, har Lov Nr. 130, 27. Maj 1908 § 11 bestemt, at naar det er oplyst, hvem der er Barnets Fader, og denne enten har ladet Barnet faa sit Navn eller er villig hertil, kan Adoption kun ske med hans Samtykke. Tanken med denne Regel, der øjensynlig er den, at naar Faderen virkelig nærer Interesse for sit Barn, skal han ogsaa have en Medbestemmelsesret over dets Skæbne og navnlig ikke miste enhver Udsigt til muligvis i Overensstemmelse med samme Lovs § 10, 5. Stk. selv at faa Forældremyndigheden over det, har imidlertid formentlig ikke faaet noget heldigt Udtryk. Den Interesse, som kræves til at lade Barnet faa sit Navn, især hvis dette Navn er almindeligt, er ret ringe og hjælper hverken Barnet eller dets Moder stort, hvorimod Vetoretten kan benyttes til i høj Grad at forulempe begge og maaske helt vil kunne hindre den for begge saa vigtige Adoption. En saadan Vetoret for Faderen kan kun retfærdiggøres ved, at han paa en ganske anderledes utvetydig Maade har lagt sin Interesse for Dagen, f. Eks. hvis han har legitimeret Barnet eller selv ønsker at adoptere det og vel at mærke er i Stand til at paatage sig en Adoptants Pligter. Under saadanne Omstændigheder kunde der i alt Fald undertiden være Grund til at tage Hensyn til ham, om der endogsaa da kan være Trang til en Prøvelse af Faderens Bevæggrunde; selv en Kuldløsning, der jo ikke behøver at medføre særlig Ulempe eller Byrde for Faderen, kan være foretaget for at fortrædige Moderen.

Til Trods for disse Betragtninger tør man dog ikke gaa videre end til at kræve

Samtykke af dem, der har — eller har haft — Forældremyndigheden, og kun naar begge Forældre af de ovenfor angivne Grunde maa lades ude af Betragtning, maa i Stedet for deres Samtykke kræves Samtykke af Værgen — der da normalt vil have Forældremyndigheden — eller Kurator. Forældremyndigheden maa nemlig siges at være Udtrykket for det nære personlige Forhold, det intime Interessesfællesskab med Barnet, hvori der ikke fra anden Side bør gribes ind, og det ligger i sig selv nær, at den, der har Ansvar for Barnet og den væsentlige Del af Byrden ved dets Opdragelse og oftest ogsaa ved dets Forsørgelse, frit maa kunne bestemme, hvorledes det bedst kan opdrages og forsørges. Den af Forældrene, der ikke har Forældremyndigheden, navnlig da naar Talen er om Faderen til et uægte Barn, vil ofte ikke være nogen virkelig Interesse for Barnets Ve og Vel, men vil i sit Forhold til det tidt kun se en Byrde, som han helst vil kaste af sig, og at indrømme saadanne Personer en Medbestemmelsesret ved Barnets Adoption vil let lede til, at de misbruger den til Pengeafpresning eller til Hævn over og Chikane mod den anden Part. At Forældremyndigheden ved en Skilsmisse eller Separation bliver tillagt den ene Ægtefælle er jo nemlig ofte Udtryk for, at den anden ikke er egnet til at udøve den eller ikke skøtter om at have den.

Derimod maa det findes heldigt, for at alle Hensyn kan blive iagttagne, at der saa vidt muligt gives den af Forældrene, som ikke maatte have Del i Forældremyndigheden, Lejlighed til at udtale sig i Sagen, men uden at denne Erklæring er bindende for Administrationen.

Paa samme Maade bør ogsaa en særlig beskikket Værge eller Kurator, der kan have godt Indblik i den umyndiges Forhold, have Lejlighed til at udtale sig. Men ligesom Adoptionen ikke er afhængig af disse Erklæringer, saaledes bør den ikke i synderlig Grad forhales, hvis der viser sig Vanskeligheder ved at tilvejebringe Erklæringen. Medens svensk § 6

alene angaar den, som er aldersumyndig, og saaledes ikke omfatter gift Kvinde og Enke under 21 Aar, har dansk og norsk § 6 sat Grænsen ubetinget ved de 21 Aar, saaledes at Enke, fraskilt eller frasepareret Hustru under 21 Aar skal have sine Forældres Samtykke. Under vor nugældende Myndighedslovgivning synes det at give den klareste Regel at tage de 21 Aar som afgørende for alle Forhold.

Det har været overvejet, om en gift Person som ønskedes adopteret ikke skulde have Samtykke fra sin Ægtefælle. Da Tilfældet vil være saa sjældent, har man ingen særlig Regel villet give herom; men den, som giver Bevillingen, kan efter Omstændighederne tage Hensyn til en Protest fra en Ægtefælle, som maatte blive fremsat mod, at dens Ægtefælle adopteredes, jfr. herved B. G. B. § 1746 og Schw. L. § 266, 1. Stk., der kræver Ægtefællens Samtykke.

ad § 7.

En umyndiggjort bør ikke kunne adopteres uden sin Værges Samtykke. At tilige hans eget Samtykke kræves, følger af § 5.

ad § 8.

Som ovenfor i Bemærkningerne til § 1 anført bør Adoption ikke finde Sted, medmindre den kan skønnes at være velbegrundet. I nærværende Paragraf skal der da gives Regler for, hvad der herved særlig skal tages i Betragtning.

Det ledende Synspunkt ved Bedømmelsen af disse Forhold maa være det, at Adoptionen kan antages at være i dens Interesse, som ønskes adopteret. Men en saadan ganske almindelig Interesse, der for Eksempel alene bestod i at faa Adgang til Arv, bør ikke være tilstrækkelig og vilde desuden saa godt som altid kunne paapeges paa den ene eller den anden Maade. Der opstilles derfor yderligere Betingelser. De Adoptioner, som er de hyppigste, og som man mest ønsker at befordre, er Adoption af Børn, oftest ganske smaa Børn, hvor Adoptanten ønsker at tage Barnet til sig som sit eget. Naar dette er Tilfældet, og

denne Ændring af dets Forhold maa antages at være til Gavn for Barnet, skal Adoption kunne ske. Herved bemærkes, at Adoption ikke blot er til Gavn for Barnet, naar den bringer det ind under bedre økonomiske Kaar. Det er ogsaa en Fordel for et Barn at komme ind i et ordnet og trygt Familieforhold, hvilket Hensyn navnlig gør sig gældende for uægte Børns Vedkommende, men dog ogsaa kan have Betydning for ægte Børn, naar de f. Eks. har mistet deres Forældre eller disses Ægteskab er ophævet. Da det imidlertid ogsaa kan forekomme, at Personer, der har haft et Plejebarn eller en Slægtning hos sig til Opdragelse, senere ønsker at adoptere denne, idet Adoption paa et tidligere Tidspunkt maaske blot paa Grund af en eller anden Tilfældighed er blevet undladt, har man medtaget disse Tilfælde blandt dem, hvor Adoption skal kunne ske. Bortset fra de nævnte Tilfælde, som man ikke har turdet fastslaa som de absolut eneste, maa der oplyses en Grund, der kan siges at gøre Adoptionen særlig ønskelig for den, der skal adopteres. Hvad der i saa Henseende skal være tilstrækkeligt, kan der vanskeligt gives nærmere Regler om. Code civil § 345 nævner som et særligt Tilfælde, at Adoptivbarnet har reddet Adoptantens Liv. Man kunde desuden nævne det, at en Mand ønskede at adoptere sin Broders forældreløse Børn, baade voksne og mindreaarige. Men naturligvis kan der ogsaa forekomme andre Tilfælde.

For at sikre sig, at en paatænkt Adoption virkelig kan fyldestgøre sit Formaal og tjene Adoptivbarnets Tarv, maa det, inden Adoptionsbevilling tør meddeles, være bragt paa det rene, at Adoptanten er en saadan Person, hvem et Adoptivbarn kan betros. Der maa derfor skaffes Oplysning om hans Vandel og Forhold i det hele taget, og kun saafremt de i saa Henseende tilvejebragte Oplysninger giver et tilfredsstillende Resultat, bør Bevillingen meddeles. At forlange saadanne Oplysninger vil i Hovedsagen kun stemme med, hvad man nu i Praksis fordrer. Der vil

altid være en Tendens til at søge at misbruge et saadant Institut som Adoptionsinstituttet til uvedkommende Formaal. Det Misbrug af Adoptionen, der hyppigst er forsøgt i Danmark, er den uhyggelige Speculation i den Udstyrssum eller andet »Vederlag«, som undertiden ydes Adoptanten af Adoptivbarnets Forældre, jfr. herom nedenfor ved § 9. Jævnlig har ogsaa Hensynet til den for Adoptivbørn (ligesom for Livsarvinger) hjemlede lave Arveafgift ført til Ansøgninger om Adoption af Udarvinger eller andre, hvem Ansøgeren ønskede at efterlade sin Formue paa gunstigst mulige Vilkaar. Ogsaa Adoptivbarnets Ret til at føre Adoptantens Navn har afgivet Motiv for Adoptionsforsøg: en ung Mand, der ønskede at faa et bestemt Navn af god gammel Klang, bevægede saaledes en ældre Indehaver af dette til at optræde som Adoptant, skønt de var hinanden ganske fremmede og ikke tilsigtede at træde i nærmere Forbindelse. Et ganske specielt Motiv skyldes en Bestemmelse i forskellige Politivedtægter, hvorefter det kan forbydes en Beværtningsdrivende til Hjælp i Lokaler, hvor Gæsterne opholder sig, at benytte anden kvindelig Medhjælp end Hustru og voksne Døtre, idet der af og til hos disse Næringsdrivende har vist sig Tilbøjelighed til ved Adoption at forøge deres »Døtres« Tal. Det siger sig selv, at den Slags og andre Misbrug maa søges forebyggede, og nogen udtrykkelig Lovregel om, at Sagen skal skaffes oplyst ogsaa i denne Henseende, behøver efter den i § 8, 1. Stk., givne Regel ikke at optages i Loven. Godtgørelsen af de omspurgte Forhold bør ske ved troværdige Personers Attest, og efter Omstændighederne bør der foretages Afhøringer til yderligere Oplysning.

Ifølge B. G. B. § 1741, Schw. L. § 264, 1. Stk., Code civil § 343 og Ø. B. G. B. § 179 udelukker Tilstedeværelsen af ægte Descendenter (i Østerrig af »ægte Børn«) ganske Forældrene fra Adoption, og Grunden hertil er utvivlsomt først og fremmest den, at Lovgiveren anser det for Adoptio-

nens nærmestliggende Formaal at give den barnløse Erstatning for hans Savn, hvortil saa yderligere kommer Hensynet til at beskytte Børnenes Interesse i at undgaa en vilkaarlig Forøgelse af Familien, der jo navnlig kan berøre det arveretlige Forhold, men ogsaa paa mange andre Maader kan gribe forstyrrende ind i den familieretlige Stilling ved Optagelsen af en fremmed Person, der undertiden allerede i Følge sin Natur og sit Udspring lidet vil harmonere med sine Adoptivsøskende. Derimod udelukker Muligheden for, at en Adoptant senere kan faa ægte Børn, ifølge disse Lovgivninger ikke fra Adoption (om et endnu ufødt Barn er Meningerne dog delte), om det end i alt Fald delvis er dette Hensyn, der har ført til den høje Minimumsalder for Adoptanter. I Danmark har man siden Resolution af 23. December 1864 meddelt Adoptionsbevilling til Personer, der selv har Børn, dog med Forbehold om, at Adoptivbarnets Arv ikke maa overstige, hvad Adoptivforældrene vilde kunne tillægge det ved Testamente.

Helt at udelukke Personer, der har Børn, fra at adoptere vil nu næppe være tilraadeligt. Der findes adskillige Tilfælde, hvor saadan Adoption netop baade er naturlig og ønskelig, f. Eks. hvor en Stedfader vil adoptere sin Hustrus uægte Børn, eller hvor Forældre, der kun har ét Barn, ønsker at skaffe dette en jævnaldrende Kammerat. Men paa den anden Side vil der for den, der selv har Børn, ofte mangle fyldestgørende Grund til Adoption, og Adoptionens umiddelbare Formaal, at bøde paa hvad Naturen nægter, vil her ikke gøre sig gældende. Bevillingsmyndigheden bør derfor i saadanne Tilfælde være særlig opmærksom paa, om de ifølge nærværende Paragrafs 1. Stk krævede særlige Grunde virkelig foreligger, og om der ikke skjuler sig en blot egennyttig eller endog forbryderisk Hensigt, hvorfor ogsaa Tilstedeværelsen af de nødvendige personlige Betingelser særlig nøje maa paases. Men desuden bør Reglen være den, at der for overhovedet at opnaa Adoption, hvor

Adoptanten har Livsarvinger, maa godtgøres at foreligge særdeles vægtige Grunde, hvis Art man i det foregaaende noget har antydnet. Man har derhos ment, at dette burde gælde ikke blot, hvor Adoptanten har ægte Børn, men ogsaa hvor han har arveberettigede Børnebørn, eller det er en Kvinde, der har uægte Børn, idet man i saadanne Tilfælde mener, at det er disse, som først og fremmest bør være Genstand for de paagældendes Omsorg og Pleje, ihvorvel det er rimeligt, at der i de sidstnævnte Tilfælde, navnlig hvor der kun findes Børnebørn, snarere vil kunne paavises tilstrækkeligt Grundlag for Adoption end i det førstnævnte.

Det er derhos klart, at det ogsaa vil være stemmende med Tanken i nærværende Paragraf, at det ved Adoptionsbevilningens Meddelelse tages i Betragtning, om der for Adoptanten findes nærliggende Udsigt til selv at faa Børn.

Angaaende Spørgsmaalet om Adoptivbarnets Arveret i disse Tilfælde henvises til Bemærkningerne nedenfor til § 13.

Hverken i dansk Ret eller i nogen af de ovenfor citerede Lovgivninger findes noget Forbud mod, at samme Adoptant adopterer flere Børn, hvortil der endog udtrykkelig er hjemlet Adgang ved B. G. B. § 1743, og dette vil ofte være baade naturligt og heldigt for at kunne skabe et med det naturlige Søskenforhold analogt Forhold. Imidlertid bør den bevillingsgivende Myndighed have sin Opmærksomhed særlig henvendt paa de Tilfælde, hvor der søges Adoptionsbevilling af Personer, der allerede tidligere har faaet saadan Bevilling, og den bør ikke meddele Bevillingen, før en nøjagtig Undersøgelse af Adoptantens Forhold har fundet Sted, idet der altid kan være Fare for, at Adoptionen drives som Forretning, eller at den paa anden Maade udnyttes i egennyttigt Øjemed, f. Eks. for at skaffe sig billig Arbejdskraft, kvindelig Betjening paa Beværtninger eller lignende Fordele.

Det maa iøvrigt fremhæves, at et Barn ved at blive adopteret, »som Adoptantens

Barn«, (§ 15) ikke vinder nogen Ret til at være hans eneste Barn, og saaledes aldrig kan hævde nogen særlig Indsigelse imod yderligere Adoption, omend dets Arv derved formindskes. Det er netop en Undtagelse, naar § 13 beskytter de virkelige Børns Tvangsarveret.

ad § 9.

En særlig Vanskelighed frembyder det Forhold, at Overtagelsen af Børn til fuld Forsørgelse og Opdragelse, navnlig naar Forpligtelsen definitivt fastslaas gennem en Adoption, jævnlig sker mod Erlæg-gelsen af et Vederlag en Gang for alle. At et saadant Vederlag erlægges vil ofte være en naturlig Erstatning for de med Barnets Opfostring forbundne Udgifter, naar Adoptanterne selv sidder i smaa Kaar og maaske vanskelig kunde gennemføre deres oprigtig fødte Ønsker om at faa et Adoptivbarn, hvis de ikke fik et Vederlag til at dække nogle af de dermed forbundne Udgifter. Desuden vil et Vederlag ofte ligge nær for Haanden, idet Forældrene (Fædrene) til uægte Børn, som udgør de fleste Adoptivbørn, hyppig lettere vil kunne udrede et Vederlag en Gang for alle end selv paatage sig Barnets Opdragelse, og derhos hellere vil have Forholdet til Barnet bragt endelig i Orden gennem en Adoption end have det anbragt i de mere løse Plejeforhold, hvorfra det til enhver Tid kan falde tilbage paa dem. Det vilde derfor hverken være heldigt eller retfærdigt ikke at tillade, at der ved Adoptioner erlægges et Vederlag.

Paa den anden Side rummer dette Vederlag en stor Fare derved, at det kan gøres til Genstand for Spekulation enten fra Adoptanternes Side, eller ogsaa fra deres Side, der optræder som Mellem-mænd ved Adoptionen. I saadanne Tilfælde kommer Vederlaget ikke, saaledes som Meningen var, til at danne en Betryggelse for Barnets Forsørgelse, men vil tvertimod ligefrem blive en Fare for det, naar Adoptivforældrene kun for at komme i Besiddelse af et kontant Beløb har adop-

teret Barnet og derfor nu helst vil af med det igen, eller naar Vederlaget eller det meste af det er gaaet i Lommerne paa samvittighedsløse Personer, saa at der intet bliver til at sikre Barnets Underhold og Opdragelse. Endelig kan det jo ogsaa ske, at Adoptanterne, uden at forbinde nogen retsstridig end sige forbryderisk Hensigt dermed, forbruger Vederlaget, straks eller efterhaanden som de trænger til Penge, og saa siden ikke formaar at fyldestgøre deres Forpligtelser overfor Barnet eller dør fra dette, inden dets Opdragelse er fuldendt.

Paa disse forskellige Ulemper maa man ved Lovgivningen søge at bøde, uden at man dog derved behøver at lade Loven tage Stilling til det Spørgsmaal, som er tvivlsomt efter vor gældende Ret jfr. straks nedenfor, om Vederlaget helt tilhører Barnet og ikke snarere Adoptivforældrene, omend det skal sikres anvendt til Bedste for Adoptivbarnet.

Ved den nugældende Alimentationslov (Nr. 130) af 27. Maj 1908 § 1, 8. og 9. Stk., er det bestemt, at det Vederlag, der erlægges ved Adoption, naar »ikke ifølge Overøvrighedens Skøn særlige Forhold er til Stede, skal indsættes i Overformynderriet eller i et af Staten anerkendt Livsforsikringsselskab for at anvendes til en Livrente for Barnet indtil dets fyldte 18. Aar«. Ved denne Regel skulde Adoptanterne afskæres fra at anvende Vederlaget i egennyttigt Øjemed, og Adoption for Vederlagets Skyld alene eller endog med den Bagtanke snarest at skille sig af med Barnet skulde dermed væsentlig være vanskeliggjort. Ganske vist kan Adoptanten og Barnets Repræsentant enes om i Ansøgningen at angive et mindre Vederlag end der virkelig ydes; men dette vilde være paa ulovlig Maade at tilsnige sig en Fordel paa Barnets Bekostning — selvom man ikke vilde anse Vederlaget for dettes Ejendom — og de paagældende vilde derved i Tilfælde af Opdagelse udsætte sig for at drages til Ansvar, eventuelt ogsaa strafferetligt, foruden at de altid er udsatte for at blive afæsket udtrykkelig Erklæring paa

Tro og Love om Vederlagets Størrelse, men afgiver de urigtig Erklæring herom, ifalder de ubetinget Strafansvar.

Paa samme Maade vilde ogsaa Mellemændene kunne skaffe sig en Provision; men da dette vilde kræve Medvirkning baade fra Forældrene, der skal betale, og fra Adoptanten, der skal have Vederlaget, vil det i en væsentlig Grad vanskeliggøres, naar Bevillingsmyndigheden er pligtig at skaffe sig de nøjagtigst mulige Oplysninger om Vederlaget og dets Størrelse og er i Stand til at forlange Erklæring herom afgivet paa Tro og Love baade af den betalende og den modtagende. Naar man derhos, som dansk Ret, har en Regel om, at Overenskomster, hvorved en Barnefader affinder sig med Hensyn til sin Underholdspligt ved et Vederlag en Gang for alle, kun med Overøvrighedens Godkendelse er bindende, vil Faderen vanskelig gaa ind paa at betale et Vederlag, uden at Overenskomsten stadfæstes, og Stadfæstelse opnaas ikke uden paa visse Mindestebeløb, udover hvilke de fleste Barnefædre vil have svært ved at gaa, saa at der ikke bliver nogen synderlig Plads tilovers for Underhaandsarrangementer. Helt kan disse imidlertid naturligvis ikke udelukkes, og da den største Fare for Barnet vistnok ligger i, at Situationen udnyttes af professionelle Mellemmænd, vilde det sikkert ogsaa i denne Henseende være heldigt at faa den ovenfor i Indledningen omtalte Kontrol med saadanne Mellemmænd ført ud i Livet.

Den heldigste Ordning af Vederlagsforholdet vilde sikkert være den, at Vederlaget anbragtes i en Livrenteanstalt og udbetaltes aarlig som en ophørende Livrente indtil Barnets 18. Aar; men vore hjemlige Forsikringsanstalter er vistnok tilbøjelige til at indrette en saadan Forsikringsform, og navnlig til at gøre det paa en saadan Maade, at der kommer et tilstrækkeligt Udbytte ud af det for Barnet, særlig i Forhold til den vistnok meget større Dødelighed mellem Børn af denne Gruppe. Man har derfor ment at maatte nøjes med at give Bevillingsmyndigheden Beføjelse til at

forlange sikret, at Vederlaget anvendes til Bedste for Barnet, og dette vil antagelig i Reglen ske ved, at det indsættes i Overformynderiet, hvorfra det efter Omstændighederne skulde kunne udbetales efterhaanden i Tiden til Barnets 18. Aar. Det vilde da maaske være hensigtsmæssigt, om det ved en Overførelse af Livrenteprincippet kunde ordnes paa den Maade, at den resterende Del af det for et afdødt Barn indsatte Vederlag fordeltes mellem de andre Børn; men dette vilde naturligvis betyde et ret vidtgaaende Indgreb i private Retsforhold, ligesom det vilde lægge et nyt og hidtil ukendt Arbejde over paa Overformynderiet.

Bevillingsmyndigheden bør derhos kunne dispensere fra Reglen, hvis det f. Eks. skønnes at være af særlig Betydning for Adoptivforældrenes Fremtid og dermed for Barnets gunstige Livsvilkaar, at de erholder en kontant Sum at raade over, og det tillige tør antages, at der ikke derved opstaar nogen Fare for Barnet; men denne Dispensationsmyndighed bør benyttes med stor Varsomhed, og det bør som Regel ikke være tilstrækkeligt, at Adoptanterne betaler en tilsvarende Livsforsikring for det Tilfælde, at de dør før Barnet.

Om det lidet praktiske Forhold, at der ydes de virkelige Forældre et Vederlag for Barnet, behøver intet andet at fremhæves, end at Bevillingsmyndigheden i saa Fald nøje bør paase, at Adoptionen virkelig er til Barnets Tarv, og at Barnet f. Eks. ikke er købt for at opdrages til Gøgler, som Offer for hvid Slavehandel eller lignende. Reglen i § 9, 2. Stk., bør ikke omfatte ogsaa saadant Vederlag, da det tjener helt andre Formaal end Vederlaget til Adoptanten, og normalt slet ikke er tænkt at skulle komme Barnet til Gode.

Endelig er det i L. af 1. Marts 1895 § 7 bestemt, at det Tilsyn, der ifølge denne Lov skal føres med Plejebørn, ogsaa kan udstrækkes til Adoptivbørn, naar Adoptionen er sket mod Vederlag. Det er en Selvfølge, at denne Regel vil vedblive at gælde.

I §§ 1—9 er angivet de legale Betingelser, hvis Tilstedeværelse Bevillingsmyndighederne skal paase, inden Bevilling udfærdiges. Bortfalder nogen af disse Betingelser, inden Bevillingen er udfærdiget, maa den naturligvis nægtes, selvom Betingelserne forelaa ved Ansøgningens Indgivelse. Selve Adoptionsandragendet maa ogsaa til enhver Tid kunne tilbagekaldes lige til Bevillingens Meddelelse, og en mulig modstaaende Aftale mellem Adoptant og Adoptivbarn vil da kun kunne faa almindelige civilretlige Virkninger, men vil ikke give nogen af Parterne en Ret til at faa selve Adoptionen i Stand saaledes som efter B. G. B., hvor Adoptionen hviler paa en Kontrakt. Hvis nogen af Parterne skulde dø, efter at Adoptionsandragendet er indgivet, hvorefter en Adoptionsbevilling jo væsentlig kun vilde faa arveretlig Betydning, vil Bevilling ikke kunne udfærdiges, og en efter den Tid udfærdiget Bevilling vil være ugyldig, idet selve den principale Forudsætning for Adoption da vil mangle. Særlige Regler herom har man imidlertid fundet det overflødigt at optage, idet man ikke har kunnet slutte sig til de i B. G. B. § 1753 og Code civil § 360 indeholdte Regler om, at Adoption kan gives, naar Adoptanten først dør efter at Adoptionsbegæring er indgivet til Retten.

Ikke heller har man fundet det nødvendigt udtrykkelig at udtale, at Adoption ikke kan knyttes til en Betingelse eller Tidsfrist, jfr. derimod B. G. B. § 1742. At dette ikke kan ske, vil allerede følge af den nedenfor i §§ 18—21 og 23 givne udtømmende Angivelse af Betingelserne for Adoptions Bortfald.

ad § 10.

I de nedenfor følgende §§ 10—17 gives Regler om Retsvirkningerne af Adoption, jfr. nedenfor ad § 15 om disse i Almindelighed.

En almindelig anerkendt Virkning af Adoption er det, at Adoptivbarnet antager Adoptantens Familienavn, B. G. B. § 1758, 1. Stk., Schw. L. § 268, 1. Stk., Ø. B. G. B.

§ 182, Code civil § 347 og de fleste danske Bevillinger. Efter B. G. B. kan det tillige tilføje sit eget Navn, efter *Code civil* skal dette ske, medmindre Barnet er uægte (og ikke anerkendt); Ø. B. G. B. kræver ligeledes Tilføjelse af den adopteredes eget Navn. Selve Navneforandringen er et naturligt Udtryk for, at Adoptivbarnet gaar over i Adoptantens Familie, og den vilde i og for sig følge af den almindelige Regel i § 15; men da man har ønsket at bibeholde den i dansk Ret i Modsætning til de andre Retsforfatninger gældende Regel, at det i Bevillingen kan bestemmes, at Adoptivbarnet beholder sit eget Navn — ligesom at det kan bære begge Navne i Forening — er det i saadanne Tilfælde nødvendigt at optage en særlig Bestemmelse om dette Forhold. Grunden til, at man foreslaar denne Regel, er, at da man med Adoption kun vil fremme og aldrig skade Barnets Interesser, maa det findes rimeligt, at der aabnes en Adgang til at lade det beholde sit Navn, hvis dette f. Eks. er et gammelt berømt eller blot ualmindeligt Navn, medens derimod Adoptantens Navn maaske er et ganske almindeligt Navn, som han for sine virkelige Børns Vedkommende, om han havde haft saadanne, maaske vilde have søgt forandret. Af Interesse i denne Forbindelse vil det ogsaa være at Adoptanten vel kan faa Barnet tillagt sit Navn, ogsaa f. Eks. et adeligt Navn, men han vil ikke ved Adoptionen kunne skaffe det de ellers med Navnet følgende særlige Rettigheder saasom Rang m. m. Endelig vil der være Grund til ikke at lade Reglen om Navneforandring gælde i de Tilfælde, hvor den adopterede er en gift Kone, da hun jo bør kunne vedblive at bære sin Mands Navn. Da dette Tilfælde imidlertid kun vil forekomme yderst sjældent, findes det ikke nødvendigt at føje en dertil sigtende Undtagelse til Paragrafens Hovedregel; man har ment at kunne stole paa, at fornødent Forbehold tages i Bevillingen eller at man i Praksis endog vil anse denne Undtagelse for selvfølgelig.

Ligesom det altsaa kan bestemmes i Bevillingen, at den adopterede skal beholde sit eget Slægtsnavn uden Antagelse af Adoptantens Navn, kan det ogsaa bestemmes, at han skal kunne føre sit Slægtsnavn foran eller efter Adoptantens Navn. Men er ingen af Delene udtalt i Bevillingen, bortfalder det tidligere Navn.

Den fra B. G. B. § 1758 og andre fremmede Lovgivninger kendte Regel, at det, naar Adoptanten er en gift Kvinde eller Enke, er hendes Pigenavn der tillægges den adopterede, har man ikke fundet Grund til at optage.

Til Forebyggelse af Navneforandrings Benyttelse til at skjule tidligere Straffedomme vil der administrativt kunne drages Omsorg for, at Navneforandring for enhver adopteret, som er over kriminel Lavalder, anmeldes til Strafferegistret for hans Fødejurisdiktion, for at der, hvis han skulde vise sig at være straffet, kan ske fornøden Notering i Registret, jfr. Justitsmin. Cirk. Nr. 175 af 16. Juni 1906 Post 5.

Om Navneforandringen bør derhos altid — som det nu ogsaa påbydes i Bevil-
lingerne — Tilførsel ske til Kirkebogen.

ad § 11.

Naar Børn adopteres, vil det som Regel være Hensigten, at de skal træde ganske ind i Familieforholdet til Adoptanten som hans ægte Børn, og at derfor Adoptanten (Adoptanterne) skal indtage den Stilling til Barnet, som tidligere dets Forældre havde. Det vil ogsaa oftest stemme bedst med Adoptivforældrenes Ønske og med Adoptivbarnets Tarv, at Forbindelsen med Barnets naturlige Forældre ganske afbrydes, saa at den heller ikke genoptages, fordi Adoptanten maatte dø, medmindre der maatte blive stillet Krav til de virkelige Forældre om at forsørge Barnet, eller det offentlige maatte henvende sig til dem af andre Grunde. Lang Tids Adskillelse foruden Adoptivbarnets hyppige Overgang til en anden Samfundssfære vil gøre en Genoptagelse af Forbindelsen med de naturlige Forældre lidet ønskelig. Det bestem-

mes derfor, at Forældremyndigheden med de deraf flydende Rettigheder og Pligter ved Adoption gaar over paa Adoptanten og bortfalder for de naturlige Forældres Vedkommende, saa at Adoptantens Død ingen Forskel gør heri. Ligeledes bortfalder Forældrenes og Slægtens særlige Adgang til Værgemaal for Barnet. Adoptanten bliver Barnets Værge, og dør han, maa en Værge beskikkes, hvortil der snarere vil blive valgt en Person indenfor Adoptantens Familie, der nu normalt vil staa Barnet langt nærmere, end indenfor dets egen Slægt, der er blevet det fremmed. Men afskaaret fra at beskikkes er Slægten naturligvis ikke, kun har den intet særligt Krav derpaa.

I L. Nr. 133 af 27. Maj 1908 § 6 er det bestemt, at der ved Værgemaal for Barn adopteret af Ægtefæller i Forening, samt hvor Mand eller Hustru har adopteret hinandens Særbarn, forholdes, som om Barnet var Ægtefællernes Fællesbarn, og at det samme gælder med Hensyn til saadant Barns Ægteskab. Endvidere tillægges der den fuldmyndige Adoptivmoder uden for disse Tilfælde tilsvarende Rettigheder med Hensyn til Adoptivbarnet. Disse Regler har man fundet det overflødigt at optage i nærværende Udkast, da de følger af den almindelige Regel i § 15.

Med Hensyn til Bestemmelsen af Barnets religiøse Opdragelse, maa der efter Adoptionen tilkomme Adoptivforældrene samme Ret som tilkom Forældrene. Ifølge Grundsætningen i Lov af 13. April 1851 § 9 skal et Barn opdrages enten i en af Forældrenes eller i Folkekirkens Tro og efter Adoptionen maa det da blive i en af Adoptivforældrenes eller i Folkekirkens Tro, selvom dette vil kunne bevirke, at Barnet kommer til at skifte Tro. Da dette imidlertid undertiden kunde være uheldigt, særlig hvis Adoptivbarnet ikke er ganske lille, men er naaet op imod den Alder, i hvilken der ellers i Lovgivningen er tillagt Børn en vis Medbestemmelsesret i religiøse Forhold, jfr. f. Eks. L. Nr. 100, 19. Apr. 1907 § 2, 2. Stk. og L. Nr. 51 om Ligbrænding af 5. Marts 1910, har man optaget en Regel om, at der ved Adoptionens Med-

delelse kan træffes særlig Bestemmelse om Barnets religiøse Opdragelse. Inden saadan Bestemmelse træffes, vil det formentlig som Regel blive nødvendigt for Justitsministeriet at indhente Erklæring fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og der vil da ogsaa kunne forbeholdes dette Ministerium at træffe Afgørelse, saafremt der senere maatte blive Brug for en Ændring i den tagne Bestemmelse.

ad § 12.

Ved Fattigloven af 9. April 1891 § 7 er der paalagt Adoptivforældrene fuld Forsørgelsespligt med Hensyn til Adoptivbarnet. Denne Pligt maa antages at være ubetinget baade overfor Barnet og dets Forældre. Hermed bortfalder dog ikke disses Pligt til at forsørge Barnet, hvis Adoptivforældrene ikke kan fyldestgøre deres Forpligtelser. Medens Adoptanten saaledes som Hovedregel ikke har noget Krav paa Bidrag til Barnets Underhold fra de virkelige Forældre, bestemmer dog L. Nr. 130 af 27. Maj 1908 § 10, 4. Stk., jfr. L. Nr. 113, 29. April 1913 § 2, at den Faderen til et uægte Barn paahvilende Bidragspligt vedbliver at bestaa efter Barnets Adoption, og at Adoptanten indtræder i Retten med de dertil knyttede særlige Inddrivelsesmidler og Krav paa Bidragets Udbetaling gennem det Offentlige, medmindre han har givet Afkald derpaa; denne Undtagelse beror paa Hensynet til, at Faderens Bidragspligt i Forbindelse med de dertil knyttede Retsmidler ofte vil lette det betydeligt for Moderen at faa Barnet adopteret.

Disse Regler er ved Udkastet udtrykkelig bibeholdt; i det væsentlige vilde de iøvrigt følge af den almindelige Regel i § 15.

ad § 13.

En anden almindelig anerkendt Retsvirkning af Adoption er Adoptivbarnets Arveret efter Adoptanten. Den hjemles ved B. G. B. § 1757 som en Følge af den dér udtalte Grundsætning, og ved Schw. L. § 268, 1. Stk., der udtrykkelig nævner

den; men begge Love tillader, jfr. henholdsvis B. G. B. § 1767 og Schw. L. § 268, 3. Stk., at der ved selve den Adoptionen stiftende Akt træffes afvigende Bestemmelse. I Følge begge disse Love er den, der har Livsarvinger, udelukket fra Adoption, saa at en Konflikt med ældre virkelige Børns Ret ikke vil opstaa. Derimod kan Konflikt indtræde med senere fødte Livsarvingers Ret. Code civil — der i § 350 ligesom de citerede Love hjemler Adoptivbarnet Arveret efter Adoptanten som ægte Barn, og i § 343 ligesom disse forbyder den, der har Livsarvinger, at være Adoptant — udtaler i den omspurgte Henseende udtrykkeligt, at Adoptivbarnet beholder sin Arveret som Barn, selvom der fødes ægte Børn efter Adoptionen.

I Danmark, hvor man ingen legale Regler har om Adoption, har man brugt ved Hjælp af Forbehold i Bevillingerne at trække de Grænser for Adoptionens Rækkevidde, som man fandt der kunde være Anledning til, oftest i Overensstemmelse med Adoptanternes Ønsker. Bevillingerne gives hyppigst saaledes, at Adoptivbarnet faar fuld Arveret efter Adoptanten som ægte Barn, men efter Andragerens Begæring optages der et Forbehold om, at der skal tilkomme ham fri Testationsret. Man nægter ikke Bevillingen, fordi Adoptanten har Livsarvinger; men i saa Fald tager man det Forbehold, at disses Tvangslod ikke maa berøres af Adoptionen. Virkningen af denne vil da kunne blive, at Adoptanten helt mister sin Testationsret, der efter dansk Ret kun omfatter $\frac{1}{3}$ af Formuen, naar der er Livsarvinger. Hvis han nemlig ikke i Bevillingen faar sig forbeholdt Testationsfrihed, og han kun har en eller to Livsarvinger, vil Adoptivbarnets Tvangslod opsluge hele hans frie Testationsomraade. Er der af Hensyn til alt eksisterende Livsarvinger taget saadant Forbehold, vil det tillige virke til Fordel for Livsarvinger, der senere kommer til Eksistens. Men har Adoptanten paa Adoptionens Tidspunkt ikke Livsarvinger, tages der kun undtagelsesvis — efter særlig Be-

gæring af ham — Forbehold om, at Adoptionen ikke maa indskrænke senere opstaaende Livsarvingers Tvangsarveret. Det er imidlertid ved en Overretsdøm (U. f. R. 1909 Pag. 750) i et Tilfælde, hvor saadant Forbehold ikke var taget, men Adoptanten havde forbeholdt sig Testationsfrihed, antaget, at de senere fødte Livsarvingers Ret til Tvangsarv ikke kunde indskrænkes ved Adoptionen. Det er ogsaa klart, at det vilde være særdeles stødende paa een Gang at tillade en Adoptant at forbeholde sig fri Testationsret og samtidig lade Adoptionen gribe ind i hans Livsarvingers Tvangsarveret; thi det vilde betyde, at han ved Adoption kunde indskrænke sine Livsarvingers Ret uden at hans egen Raadighed derved begrænsedes.

Til Grund for nærværende Forslag ligger den Hovedbetragtning, at det er bedst stemmende med Adoptionens Opgave og med, hvad der normalt maa anses for at være i begge Parters Interesse, naar der tillægges Adoptivbarnet i Principet samme Arveret som ægte Barn, og dette udtales derfor i § 13, 1. Stk. Da Adoption imidlertid ikke skønnes at burde udelukkes, hvor Adoptanten har Livsarvinger, og vanskelig vil kunne udelukkes, naar han i Fremtiden kan faa saadanne, medens det paa den anden Side maa anses for uheldigt, at han i Strid med Arvelovens Grundsætninger ved at adoptere skulde kunne indskrænke sine Livsarvingers Tvangsarveret, er der gjort den Begrænsning i Adoptivbarnets Arveret, at den ikke maa formindske Livsarvingernes — og Ægtefællens — Tvangsarvelod, og derfor skal udredes af den Del af Formuen, hvorover Adoptanten, efter Fr. 21. Maj 1845, jfr. særlig § 23 og L. 29. Decbr. 1857, frit kan rade ved Testamente, normalt $\frac{1}{3}$. Disse 2 Regler i Forening vilde imidlertid bevirke, at naar Adoptanten ikke havde over 2 Tvangsarvinger — hvilket vel nok vil være det almindeligste, da han ellers ikke vilde have søgt Adoption — vilde han blive berøvet hele sin Testationsfrihed. Da dette næppe vilde være heldigt

og desuden kunde frygtes at ville skræmme nogle fra Adoption, som ellers vilde baade ønske og være egnede til at adoptere, har man fundet det rigtigst yderligere at begrænse Adoptivbarnets Tvangsarvelod i Tilfælde, hvor der findes andre Tvangsarvinger, saaledes at der tillægges Adoptanten Ret til — ved Siden af den for ham efter Arvelovene mulig bevarede Testationsret overfor hans virkelige Børn — at testere over $\frac{1}{3}$ af den Adoptivbarnet tilkommende Arvepart efter Loven, uagtet denne af Hensyn til de naturlige Børns Tvangsarv kan blive langt mindre end hvad disse faar. Forholdet bliver altsaa det, at Adoptivbarnet principalt arver samme Brøkdel af Formuen som de andre Børn, kun at der forbeholdes disse de to Tredjedele af Boet, og Adoptivbarnets Part skal udredes af den resterende Tredjedel. Ikke hele denne bliver Adoptivbarnets Part — det vilde derved, hvor der var mange Børn, faa større Lod end disse, og det skal kun have Arveret som Ægtebarn — men kun saa stor en Sum, som hvert Barn vilde faa, hvis hele Boet deltes lige mellem dem alle, inclusive Adoptivbarnet. Af dette Beløb kan Adoptanten ved Testamente igen berøve Adoptivbarnet $\frac{1}{3}$, og ved Siden deraf kan han testere over det Beløb, hvormed $\frac{1}{3}$ af den samlede Formue overstiger det Beløb, hvorpaa Loven efter ovenstaaende giver Adoptivbarnet Krav. Adoptivbarnet bliver derimod Tvangsarving for de resterende $\frac{2}{3}$ af det, der saaledes udgør dets »legale Lod«. Dette følger af, at det har Arveret som Ægtebarn i Forbindelse med den ved b) gjorte Begrænsning. Er der ingen andre Tvangsarvinger (Livsarvinger eller Ægtefælle), vilde Adoptivbarnets arveretlige Stilling som Ægtebarn bevirke, at det blev Tvangsarving for $\frac{2}{3}$ af Formuen; i saadanne Tilfælde findes imidlertid Adoptantens Testationsfrihed at burde udvides fra $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{2}$, idet Adoptivbarnet ved at faa $\frac{1}{3}$ af Formuen formentlig opnaar tilstrækkelig Fordel, og fordi man saaledes noget imødekommer den Trang, der hidtil hos os

ofte har lagt sig for Dagen deri, at Adoptionsbevillingen efter Andragendet gav Adoptanten fuld Testationsfrihed. Dersom Adoptanten antager flere Adoptivbørn efter hinanden, vil de senere Adoptioner naturligvis medføre en Formindskelse af de tidligere Adoptivbørns Arvelod, men disse har ikke mere Ret til at beklage sig herover end ægte Børn over den ved Søkendes Fødsel bevirkede Nedgang af deres Arvepart. Og Adoptionen giver kun Adoptivbarnet Krav paa at arve som *Ægte barn*, ikke som *Ene barn*. Hvis derimod Adoptivbarnet allerede inden Adoptionen havde en fortrinligere arveretlig Stilling som Adoptantens uægte Barn eller Barnebarn, tabes denne naturligvis ikke ved Adoptionen, jfr. § 16, men Arveret kan blot selvfølgelig ikke gøres gældende paa det dobbelte Grundlag baade som Adoptivbarn og som Barn, idet den sidstnævnte Egenskab for saa vidt vil opsluge den første. Nogen positiv Bestemmelse herom i Loven tør anses for overflødig.

Paragrafen er iøvrigt ligesom de andre Paragrafer, der fremhæver særlige Regler, formuleret saaledes, at den almindelige Lovgivnings Regler, jfr. § 15, forudsættes gældende, saalangt nærværende Lov ikke positivt gør Undtagelser derfra. Saaledes udregnes Adoptivbarnets »Arv efter Loven« efter Forordning 21. Maj 1845.

Et særligt Spørgsmaal er det, om Adoptivbarnets Livsarvinger skal have Arveret efter Adoptanten, naar Adoptivbarnet selv er død. I Danmark har man — overensstemmende med det almindelige Princip om, at Adoptionen ikke skaber nogen Retsvirkning i Forholdet mellem Adoptanten og Adoptivbarnets Slægt — ikke indrømmet nogen saadan Ret. Derimod antages det af de fleste Forfattere at gælde i fransk Ret, ligesom det gælder i Østerrig. Ifølge B. G. B. § 1762 udstrækkes Adoptionens Virkninger til dem blandt Adoptivbarnets Afkom, som er fødte efter Adoptionen, medens det for dem, der eksisterede paa Adoptionens Tid, kun gælder, for saa vidt den udtrykkelig udstrækkes til

at omfatte dem. En saadan Distinktion, der jo kun faar Betydning ved den mindre hyppige Adoption af voksne, har næppe tilstrækkelig praktisk Værdi til, at der er Grund til at optage den i en skandinavisk Adoptionslov. Det synes nemlig at være en naturlig Følge af Adoptivbarnets Sidestilling med ægte Børn, at den det tillagte Arveret udstrækkes ogsaa til dets Livsarvinger. Nogen Betænkelighed kan en saadan Udstrækning ikke have, og faktisk vil Adoptivforældrene i Reglen betragte Adoptivbarnets Børn som deres Børnebørn, saa at de let i Tillid hertil vil kunne gaa ud fra, at disse Børn efter Loven var deres Arvinger, hvorfor de ikke behøvede at oprette Testamente til Fordel for dem; herved kunde Børnene gaa glip af den dem tiltænkte Arv. Naar Reglen ikke blot lyder paa, at Adoptivbarnets Livsarvinger skal have *Arveret* efter Adoptanten, men mere almindelig omtaler deres *arveretlige Stilling*, sigtes herved navnlig til, at der af deres Arv kun vil være at svare samme lave Arveafgift, som det vilde have paa-hvilet Adoptivbarnet selv at udrede. Efter vor nugældende Lov om Arveafgift af 27. Maj 1908 § 2 er Adoptivbarn i denne Henseende ligestillet med ægte Barn.

Som Konsekvens af Adoptivbarnets Arveret kan endnu nævnes, at der vil tilkomme Adoptivbarnet den ved Fr. af 11. September 1839 for en Persons Arvinger hjemlede Ret til i Tilfælde af hans Borteblivelse at faa tilkendt sig Rentenydelsen af, efter Omstændighederne Ejendomsretten over hans Formue.

ad § 14.

Det er en almindelig antaget Regel, der ogsaa er anerkendt i dansk Ret, at Adoptanten ikke faar nogen Arveret efter Adoptivbarnet, da man ikke ønsker at han skal tilstræbe nogen økonomisk Fordel ved Adoptionen.

Hvis Adoptivbarnet imidlertid slet ikke maatte efterlade sig nogen Arving efter Loven og heller ikke har gjort noget

Testamente, synes det rimeligere end at lade Arven hjemfalde til Staten at lade den tilfalde Adoptanten, saaledes at hvis det er adopteret af Ægtefæller, faar hver Halvdelen, og er den ene af dem død, faar den anden det hele.

Den fuldstændige Udelukkelse af Adoptantens Arveret kunde dernæst i visse andre Tilfælde lede til uheldige Resultater. Det kunde saaledes være ønskeligt, at den Formue, som Adoptivbarnet har faaet fra Adoptivforældrene, særlig gennem Arv efter den ene af disse, ved dets Død vender tilbage til Adoptantens Slægt, fremfor at tilfalde Adoptivbarnets ganske fremmede og udenfor staaende Slægt i alle de Tilfælde, hvor Adoptivbarnet ikke selv efterlader sig Livsarvinger eller Ægtefælle. En Regel af dette Indhold vilde imidlertid støde paa den meget betydelige Vanskelighed, at det for det første ofte vilde være vanskeligt at udfinde, hvad der hidrørte fra Adoptanten, og for det andet vilde det, naar Adoptivbarnet efterlod sig Kreditorer, som naturligvis først maatte fyldestgøres, blive nødvendigt at træffe indgaaende Bestemmelser om, i hvilket Forhold Efterladenskaberne fra de forskellige Kilder skulde anvendes til Fyldestgørelse af Gælden. For at undgaa disse Vanskeligheder er den i Code civil § 351 indeholdte Regel af den heromhandlede Art formuleret saaledes, at Midlerne alene gaar tilbage til Adoptanten, for saa vidt de endnu forefindes in natura ved Adoptivbarnets Død og med Forbehold af Tredjemands Ret. Ogsaa her i Landet har man undertiden i Bevillingerne optaget et Forbehold om, at »saafremt Adoptivbarnet dør efter at have taget Arv efter en af Adoptivforældrene uden at efterlade sig Livsarvinger, skal den det saaledes tilfaldne Arv tilfalde den længstlevende af Adoptivforældrene, og saafremt Adoptivbarnet dør efter at have overlevet begge disse, men uden at efterlade sig Livsarvinger, skal den det tilfaldne Arv tilfalde Adoptivforældrenes ægte Afkom.« Dette Forbehold har man dog kun efter særligt Ønske optaget i Be-

villingerne. Da en Regel af denne Art imidlertid særlig er paakrævet, hvor den ene af Ægtefællerne er død, og den anden sidder i uskiftet Bo med Adoptivbarnet, idet saa et Skifte vilde blive nødvendiggjort ved Adoptivbarnets Død, og dettes Lod i det uskiftede Bo maatte udskiftes, og da paa den anden Side de ovenfor omtalte Vanskeligheder ved at udfinde, hvilke Midler der er Spørgsmaal om, ikke her gør sig gældende, har man valgt at nøjes med at bestemme, at den af Adoptivforældrene, som sidder i uskiftet Bo med Adoptivbarnet, skal have samme Arveret efter det, som om det var deres ægte Barn. Dette betyder, at hvis Adoptivbarnet ikke efterlader sig Livsarvinger eller har gjort Testamente, tilfalder Arven den efterlevende af Adoptivforældrene, dog at Adoptivbarnets Ægtefælle, hvis det er gift, faar $\frac{1}{3}$ som sin Tvangslod.

ad § 15.

Da Hovedformaalet med at anerkende Adoptionsinstituttet er at skabe et med det naturlige Forældreforhold analogt Forhold og saaledes knytte Børnene fastere til deres faktiske Opdragere, end det kan ske ved det blot kontraktmæssige Plejebørnsforhold, maa Adoptionen medføre, at Retsforholdet mellem Adoptivforældre og Adoptivbørn i alt Fald i et meget væsentligt Omfang bliver det samme som mellem Forældre og ægte Børn. I B. G. B. § 1757, 1. Stk., hedder det ganske almindeligt, at Barnet ved Adoptionen faar samme retlige Stilling som Adoptantens ægte Barn, og Schw. L. § 268 udtrykker Forholdet saaledes, at Forældrenes Rettigheder og Pligter gaar over paa Adoptanten. Ogsaa Ø. B. G. B. § 183 udtaler, at mellem Adoptivforældre og Adoptivbørn gælder, for saa vidt Loven ikke gør Undtagelse herfra, samme Retsforhold som mellem Forældre og ægte Børn. De nu brugelige danske Adoptionsbevillinger klausuleres i Almindelighed saaledes, »at eftersom N. N. og Hustru har andraget, at de i Barns Sted har taget til sig P. P., og at det er deres Ønske, at bemeldte Barn maa anses som deres eget

Barn, saa tillader (Vi), at N. N. og Hustru maa adoptere P. P. saaledes, at denne fremtidig maa føre Familienavnet N. N. og træde i Arv efter dem som deres ægte Barn.« Ved denne Form udtales det vel ikke udtrykkeligt, at Barnet faar Stilling som Adoptanternes ægte Barn, men den forudsætter dog, at dette er den almindelige Virkning af Adoption, jfr. Udtrykkene: »det er deres Ønske, at bemeldte Barn maa anses som deres eget Barn.«

Det synes saaledes saavel her som andetsteds at være en almindelig anerkendt Grundsætning, at Adoptionen skaber et til Forholdet mellem Forældre og ægte Barn svarende Forhold. Efter at man da i de foregaaende Paragrafer udtrykkelig har fremhævet og nærmere formuleret de vigtigste Udslag af denne Grundsætning, udtales her i § 15 den almindelige Regel, at Adoptivbarnets Retsstilling, hvor Undtagelse ikke er gjort, i Forhold til Adoptanten — ikke til dennes Slægt jfr. §§ 16 og 17 — bliver den samme som ægte Barns til dets Forældre. Selvom nu nærværende Lovudkast i og for sig kun omhandler Adoptionens privatretlige Virkninger, faar den Omstændighed, at en saadan almindelig Grundsætning er udtalt i den særlige Adoptionslov, dog den Betydning, at den derved giver en Rettesnor for, hvorledes der i andre Forhold maa ses paa Adoption, saa at Bestemmelserne i de specielle Love, f. Eks. paa Strafferettens og Processens Omraade, saaledes som det nu allerede sker, vil finde tilsvarende Anvendelse for Adoptivbørn, for saa vidt de deromhandlede Retsforhold findes paa tilsvarende Maade at kunne føres fra Forældre og Børn overpaa Adoptivforældre og Adoptivbørn, og for saa vidt der ikke findes afvigende positive Bestemmelser. Særlige Regler om Adoptivbørn i alle disse specielle Forhold er derfor overflødige.

I det svenske og norske Udkast har man ikke turdet optage en saadan almindelig Regel om Adoptionens Virkninger imellem Adoptant og Adoptivbarn af Hensyn til Vanskeligheden ved at overskue

Rækkevidden af Reglen, idet denne befrygtes at kunne drage Tilfælde ind under sig, som man har glemt udtrykkelig at undtage, og paa hvilke den ikke passer. Navnlig ogsaa under Hensyn til, at hele Adoptionsinstituttet er nyt i Sverige og Norge, er man der betænkelig ved at give det for vidt et Omraade, og foretrækker udtrykkelig at angive de Tilfælde, hvor Adoptionen skal have Betydning. I Danmark, hvor Retslivet er fortroligt med Instituttet, er Betænelighederne ved den almindelige Regel langt mindre; desuden kunde der være lige saa god Grund til at frygte, at man ved en Forglemmelse ved Angivelse af de Forhold, hvor Adoptionen skulde have Betydning, kom til at undtage Tilfælde, som netop burde berøres af Adoptionen. I Adoptivbarnets Forhold til dets egen Slægt gør den almindelige Regel ingen Forandringer; den vil derimod i en Del Tilfælde bevirke, at Adoptivbarnet kommer til at staa i samme særlige Stilling baade til Adoptivforældre og naturlige Forældre. For de Retsomraader, hvor dette ikke kan lade sig gøre f. Eks. med Hensyn til Værgemaal og Forældremyndighed opstiller Udkastet en særlig Regel.

At et af to Ægtefæller i Fællesskab adopteret Barn er at betragte som deres fælles ægte Barn (jfr. B. G. B. § 1757, 2. Stk.), maa formentlig følge af Reglen i § 15, 1. Punktum; men man har ment udtrykkelig at burde udtale, at dette ogsaa gælder, hvor Adoption ikke er foregaaet ved en fælles Akt, men efterhaanden ved flere (jfr. § 4, 2. Stk.). Ligeledes er Adoptivbarnet erklæret for fælles, naar den ene Ægtefælle adopterer sit Stedbarn, hvilket efter § 3 kun kan ske med Hensyn til den anden Ægtefælles ægte Barn.

Naar et Barn, der har været den ene Ægtefælles Stedbarn, saaledes gaar over til at betragtes som fælles Barn, vil det i en enkelt Henseende blive ugunstigere stillet end før, idet nemlig et Stedbarn har en mere udstrakt Adgang til at modsætte sig Stedfaderens eller Stedmoderens Hensidsten i uskiftet Bo, end et fælles Barn har

overfor den længstlevende af Forældrene (Fr. 21. Maj 1845 § 18). Der bør derfor i disse Tilfælde, hvis Adoptivbarnet ikke er fuldmyndigt, fordres Erklæring fra dets Værge eller Kurator om, hvorvidt Adoptionen desuagtet kan antages at være stemmende med dets Interesser; herved bemærkes, at Stedfaderens eller Stedmoderens Ægtefælle ikke med Hensyn hertil bør kunne fungere som Værge eller Kurator, saa at der efter Omstændighederne maa beskikkes en saadan ad hoc. Nogen Bestemmelse herom har man dog ikke anset det for nødvendigt at optage i Udkastet.

ad § 16.

Naar man ved Adoptionen lader Barnet indtræde i en ny Slægt, kunde der jo som bemærket ovenfor ved § 15 være Tale om samtidig at lade Forholdet til dets tidligere Slægt afbryde saaledes, at det retlig betragtedes som ikke mere tilhørende denne. Ved Adoptionen skulde det da overvejes, om Barnet maatte kunne antages at staa sig bedst ved at komme ind i en ny Slægt eller forblive i sin gamle, hvilken Overvejelse man saa meget mere kunde have Tillid til, naar den foretages ikke blot af Adoptanten og Barnets Repræsentant, saaledes som Forholdet vilde blive, hvis man indførte B. G. B.s Kontraktsystem med legale, formelle Betingelser for Kontrakten, men af den højeste administrative Myndighed, der frit kan skønne over, om der er tilstrækkelig Grund til at meddele Bevillingen.

Af den Maade, hvorpaa Adoptionsinstituttet er ordnet i Frankrig, hvor Adoption kun kan ske af myndige Personer, følger, at der ikke dér bliver Tale om at rive Adoptivbarnet ud af dets naturlige Slægtskabsforbindelse jfr. Code civil § 348, og B. G. B. udtaler positivt det samme i § 1764, den østerrigske Lovbog ligeledes i § 183, medens Schw. L. § 268 alene siger, at Adoptivbarnet ikke taber sine tidligere Arverettigheder. I dansk Ret antages dette ligeledes at gælde; Adoptivbarnets Forbindelse med dets naturlige Slægt løses kun, for saa vidt dette skønnes nødven-

dig for Adoptionens Formaal, altsaa navnlig med Hensyn til Forældremyndigheden, som naturlig maa gaa over paa Adoptivforældrene, og med Hensyn til Forsørgelsespligten, som det af praktiske Grunde er rigtigt at paalægge Adoptanten, i alt Fald principalt.

ad § 17.

Efter Adoptionens begrænsede Formaal er der ingen Grund til, at den skulde bevirke Familieforbindelse mellem Adoptivbarnet og Adoptantens Ægtefælle eller Slægtninge — eller omvendt — og derved f. Eks blive Hindring for Ægteskab imellem dem. Hvor samme Adoptant har flere Adoptivbørn, tilsigtes der ganske vist normalt at skabe et Slags Søkendeforhold imellem disse, men man maa dog nære Betænkelighed ved at drage retlige Konsekvenser heraf og har fundet at burde lade disse Forhold regulere sig selv gennem den rent faktiske Indflydelse, som en saadan Sammenbringen af Adoptivbørn kan medføre.

ad § 18.

I §§ 18—24 gives der Regler om Ophævelse af Adoptivforhold. Om end noget kunde tale for, at ligesom det virkelige Slægtskab er uopløseligt, skulde ogsaa det ved Adoptionen skabte kunstige Slægtskab vare hele Livet og ingensinde paany kunne opløses, er det dog vistnok det retteste, at Adoptionen, der kun er et af praktiske Hensyn anerkendt Surrogat, atter kan sættes ud af Kraft, naar den ikke mere stemmer med Parternes Interesser, eventuelt, under særlige Omstændigheder, naar blot den ene Part har særlig stærk Interesse i at faa den ophævet. En modsat Ordning vilde let gøre Folk for ængstelige ved at indlade sig paa Adoption, hvor der ikke er den i Blodets Fællesskab liggende Forhaandsformodning for varig Sympati imellem Parterne.

Medens Code civil ikke aabner nogen Adgang til Ophævelse af Adoption, vil ifølge B. G. B. § 1768 og Schw. L. § 269, 1. Stk., Ophævelse altid kunne opnaas,

naar Parterne er enige derom. En tilsvarende Regel har man optaget i Forslagets § 18, da det tør antages, at Ophævelsen i saadanne Tilfælde bedst vil stemme med Parternes Interesser. Saalænge Adoptivbarnet er umyndigt, vil der imidlertid ikke findes nogen, der kan antages at være egnet til at fatte en saadan Beslutning paa dets Vegne, idet det ikke selv kan gøre det, og idet dets egentlige Repræsentant vil være Adoptanten og denne paa Grund af egen Interesse ikke vil kunne optræde som dets Værge. Der maatte derfor beskikkes det en Værge ad hoc; men han vilde næppe være egnet til at indgaa en saadan Overenskomst. Ophævelse ved Overenskomst bør derfor være udelukket, saa længe Adoptivbarnet er umyndigt; men hvis det virkelig skulde have en afgørende Interesse i Ophævelsen, vil denne kunne opnaas ved Hjælp af de følgende Bestemmelser.

At en af Parterne er umyndiggjort, bør derimod ikke udelukke Ophævelsen, da vedkommende her selv vil kunne optræde ved Siden af Værgen, medmindre Umyndiggørelsen skyldes Sindssygdом eller Aandssvaghed, og i saa Fald er der paa den anden Side ingen Betænkelighed ved at afskære denne Ophævelsesgrund, fordi den sindssyge ikke kan afgive noget Samtykke med retlig Virkning, og hans Værge ikke paa egen Haand bør kunne træffe en saadan Aftale.

Da der ved Ophævelse af Adoption efter nærværende Paragraf ikke bliver Tale om en Bedømmelse af en Retstvist imellem Parterne, men alene om en offentlig Sanktion paa Parternes Overenskomst, finder man det naturligst at henlægge denne Myndighed til Justitsministeriet, medens Ophævelse i alle andre Tilfælde kun vil kunne ske ved Dom. Efter det norske Udkast tillægges der Kongen en diskretionær Myndighed til i disse Tilfælde at tillade Ophævelsen, medens det svenske Udkast altid forlanger Rettens Afgørelse.

ad § 19.

Efter B. G. B. er Overenskomst den eneste Ophævelsesgrund for Adoption. Schw. L. § 269, 2. Stk., bestemmer desuden, at Adoptivbarnet kan paastaa Adoptionen hævet, naar det kan anføre »vigtige Grunde herfor«; om Grundene er vigtige, maa det blive Dommerens Sag at afgøre; endelig kan Adoptanten kræve Forholdet opløst, naar han kunde gøre Adoptivbarnet arveløst. I Danmark har man i Praksis ophævet Adoptionen ved kgl. Resolution, naar begge Parter samtykkede deri. Ligeledes maa det vistnok antages, at den kan hæves, hvor Barnets Interesser i særlig høj Grad kræver det, hvorimod den aldrig vil kunne ophæves mod Barnets Protest, medmindre der ligefrem maatte foreligge Vold eller lignende grove Forbrydelser fra Adoptivbarnets Side overfor Adoptivforældrene og saaledes Principet i Strfl. § 304 kunde komme til Anvendelse, altsaa en lignende Regel som den i Schw. L. § 269, 2. Stk., udtalte, men et saadant Tilfælde vides rigtignok aldrig at have foreligget.

Som ovenfor berørt bør man imidlertid indrømme hver af Parterne en Ret til ensidig at begære sig løst af Forholdet, en Ret, som bør være mere vidtgaaende for Adoptivbarnet, som man særlig ønsker at beskytte, og som ofte er ført ind i Forholdet i sine umyndige Aar, end for Adoptanten, som hverken har Krav paa eller Trang til saa vidtrækkende en Beskyttelse. Man har derfor foreslaaet, at Adoptivbarnet skal kunne begære Adoptionen hævet, naar det skønnes at være af væsentlig Betydning for det at faa Forholdet ophævet. Denne væsentlige Betydning vil Ophævelsen ikke blot kunne siges at have, naar Adoptivbarnet kan opnaa betydelige økonomiske eller andre materielle Fordele ved at komme ud af Forholdet, men ogsaa hvor Ophævelsen begæres af mere ideelle Grunde, f. Eks. hvor Barnet ønsker at vende tilbage til sin egen maaske berømte Slægt og bære dens Navn o. l. Men navnlig maa Ophævelsen naturligvis siges at være af væsentlig Betydning for Adoptivbarnet, naar Adoptiv-

forældrene ikke kan eller ikke vil opfylde de Pligter, som Adoptionen paalægger dem, særlig med Hensyn til Barnets Opdragelse eller Forsørgelse, eller naar de ligefrem er onde mod Barnet og mishandler det eller iøvrigt fører et saadant Liv, at de udsætter Barnet for sædelig Fordærvelse enten ved at ville forlede Barnet til at deltage i Forbrydelser eller Usædelighed eller blot ved, at det stadig har deres slette Eksempel for Øje.

Da der her bliver Spørgsmaal om at afgøre, hvorvidt der kan lægges den ene Part noget til Last overfor den anden og om at frakende Parten visse Rettigheder, bør Afgørelsen tilkomme Domstolene. Kompetent Sagsøger er Adoptivbarnet. Men er det umyndiggjort, vil jo normalt Adoptanten være dets retlige Repræsentant, og da han i disse Tilfælde er Part i Sagen, er denne Repræsentation utilstrækkelig. Der maa derfor tillægges andre Ret til, uden at de behøver endnu at være beskikkede som Værge, at optræde paa Barnets Vegne. Denne Ret har man da tillagt Barnets virkelige Forældre saavel som det offentlige; men desuden bør den tilkomme dets særlige Værge, hvis en saadan er eller bliver beskikket. Hvad der gælder det umyndige Barn, bør ogsaa gælde den umyndiggjorte.

ad § 20.

Ogsaa Adoptanten bør have Adgang til ensidig at begære Adoptionen ophævet ved Dom; men der er ikke Trang til at give ham Retten i samme Omfang som Adoptivbarnet, og man har derfor indskrænket hans Ret til de Tilfælde, hvor Adoptivbarnet groft har forset sig mod ham eller hans nærmeste, f. Eks. ved Voldshandlinger eller ærekrænkende Adfærd, eller hvor det forfalder til Laster eller Forbrydelser. En lignende Regel indeholdes i Schw. L. § 269, hvorefter Adoptanten kan begære Adoptivforholdet hævet, naar han kan gøre Adoptivbarnet arveløst, og dette kan han ifølge § 477 i Tilfælde af visse Forbrydelser mod ham selv og hans nærmeste.

Er Adoptanten sindssyg eller aands-

svag, bør Paataleretten tilkomme hans Værge, men er han umyndiggjort af andre Grunde, bør den fremdeles alene tilkomme ham selv.

ad § 21.

Det er en naturlig Følge af den ved Reglerne i § 3 og § 15, 2. Stk., udtrykte Bestræbelse for, at gifte Personers Adoptivbørn skal staa i samme Forhold til begge Ægtefæller som Børn til deres naturlige Forældre, at et Adoptivforhold ikke tillades ophævet i Forhold til den ene Ægtefælle alene, saalænge Ægteskabet endnu bestaar og ikke er hævet ved Død eller Skilsmisse eller Omstødelse. Skal Forholdet derfor hæves ved Overenskomst, maa begge Ægtefæller være enige herom, og sker Ophævelse efter §§ 19 og 20, har den Virkning for begge Ægtefællerne, selv om de dér nævnte Forhold kun gælder den ene af dem. Paastand efter § 20 bør derfor som Hovedregel kun kunne nedlægges af begge Ægtefæller i Forening; men da det kunde forekomme, at den ene Ægtefælle enten ligefrem var Adoptivbarnets Medskyldige eller af andre Grunde havde Interesse i, at Forholdet fortsattes, eller dens Medvirkning paa Grund af Sindssygdом eller Fraværelse ikke kunde opnaas, bør der undtagelsesvis være Mulighed for, at den anden Ægtefælle alene skal kunne forlange Forholdet hævet med Virkning for begge.

ad § 22.

Inden et Adoptivforhold hæves af anden Grund end gensidig Overenskomst, findes det rettest, at Administrationen saavidt muligt skaffer sig Oplysning om Forholdene fra de samme Personer, fra hvem man kræver Samtykke eller dog Erklæring forinden Adoptionsbevillingens Meddelelse, men noget Samtykke til Ophævelsen bør ikke forlanges.

ad § 23.

Som Følge af det særlige Forhold mellem Adoptanten og Adoptivbarnet, for hvilket man ønsker at skabe den samme Tryghed som i Forholdet mellem Forældre

og Børn, er Ægteskab som Regel forbudt imellem dem, jfr. Code civil § 348, Schw. L. § 100 Nr. 3 og B. G. B. § 1311, og det samme maa vistnok antages efter dansk Ret. De nævnte Lovgivninger udstrækker imidlertid Forbudet en Del længere, navnlig i Forhold til den anden Parts Ægtefælle (Schw. L.) og til Adoptivbarnets Afkom (B. G. B.) eller endnu videre (Code civil).

Dette Forbud finder man imidlertid ikke tilstrækkelig Grund til at opretholde, idet det maa anses for fyldestgørende, at Ægteskab mellem Adoptant og Adoptivbarn medfører Adoptivforholdets Ophør, saa at Virkningerne af Adoptionen, derunder Arveretten, bortfalder. Idet § 23 saaledes forudsætter, at Ægteskab frit kan indgaas mellem Adoptant og Adoptivbarn, gøres der den efter § 15 fornødne Indskrænkning i denne §'s Regel om, at Adoptivbarnet i Forhold til Adoptanten faar Retsstilling som ægte Barn.

ad § 24.

Ophævelsen gælder for Fremtiden og stiller i saa Henseende Parterne som før Adoptionen. Navnlig bortfalder Adoptivforældrenes Forsørgelsespligt, og de rigtige Forældres Pligt bliver atter principal. Det bemærkes, at dette ingen praktisk Betydning har ved Ophævelse efter Overenskomst, jfr. § 18. Den foreslaaede Regel stemmer i det væsentlige med Schw. L. § 269, 3. Stk., men gaar videre end B. G. B. § 1772, jfr. ogsaa § 1306, 2. Stk. At det derimod ikke er Tanken at lade Adoptanternes Død have den samme indgribende Virkning paa Forholdet som Adoptionens Annulation, ses af Bemærkningerne til § 11. Som Regel bør Adoptivbarnet ved Ophævelsen vel miste det ved Adoptionen erhvervede Navn; men dædette, navnlig naar Adoptivbarnet er blevet voksent og maaske er blevet bekendt under dette Navn, kan være forbundet med visse Ulemper, er der aabnet Adgang til samtidig med Adoptivforholdets Ophævelse at tillade, at Adoptivbarnet beholder det saa-

ledes forandrede Navn efter denne. Til-
ladelsen meddeles af den Myndighed, der
træffer Bestemmelse om Ophævelse, altsaa
ved Ophævelse ved Overenskomst Justits-
ministeriet og ellers Retten.

Da Virkningerne kun bortfalder for
Fremtiden, bliver Ophævelsen uden Ind-
flydelse paa Retten til allerede erlagte
Ydelser eller til tidligere falden Arv.

ad § 25.

Med Hensyn til de Spørgsmaal af
international-privatretlig Natur, hvortil
Adoptionsinstitutet kan give Anledning,
bemærkes, at Justitsministeriet som dansk
Rets Princip har udtalt, at »de danske
Myndigheder regelmæssig kun meddeler
Adoptionsbevilling, naar Adoptivforæl-
drene er hjemmehørende her i Landet«,
saa at der altsaa for Adoptanternes Ved-
kommende lægges Vægt paa Domicilet.
For Adoptivbarnets Vedkommende har
man ofte brugt, naar dette var af fremmed
Nationalitet, at indhente Erklæring fra
vedkommende fremmede Myndigheder,
men faste Regler i saa Henseende kan der
ikke siges at foreligge. I Ikrafttrædelses-
loven til B. G. B. § 22 bestemmes det, at
naar Adoptanten før Adoptionen var tysk,
skal tysk Lov anvendes paa Adoptionen,
og tilhører Adoptanten en fremmed Stat,
men Barnet er tysk, skal de i tysk Lov
givne Regler om Samtykke for Barnets
Vedkommende iagttages.

Andre Steder vides der ikke at være gi-
vet særlige Regler om disse Forhold.

Heller ikke i nærværende Udkast kan
der gives fuldstændige Regler herom, idet
disse for at faa virkelig Betydning maa
støtte sig til en international Overens-
komst. Imidlertid vil det være praktisk for
at undgaa Forviklinger at fastslaa visse
almindelige Principer herfor.

For da at forebygge, at der her i Lan-
det meddeles en fremmed Statsborger en
Adoptionsbevilling, som ikke anerkendes i
hans Hjemland, har man foreslaaet, at Be-
villing, hvorved en fremmed Statsborger
adopterer eller adopteres ikke maa gives,

medmindre den har Gyldighed i den paa-gældendes Hjemland. Tillige maa naturligvis de i denne Lov indeholdte Forskrifter iagttages.

Samtidig bestemmes det, at dansk Statsborger ikke maa adoptere eller adopteres i Udlandet, medmindre Kongen har meddelt Tilladelse dertil. Dette vil normalt kun ske i Henhold til en Overenskomst med vedkommende fremmede Land, i hvilken Overenskomst da de almindelige Betingelser for at tillade saadan Adoption kan fastslaas. Men for at Adoption ikke skal være helt udelukket, hvor en saadan almindelig Overenskomst ikke foreligger, har man tilføjet en Bestemmelse om, at Kongen i det enkelte Tilfælde kan meddele Tilladelse til Adoptionen, naar de Betingelser herfor, som det maa skønnes nødvendigt at kræve, er opfyldte. Nogen almindelig Bestemmelse for alle Tilfælde om, hvilke disse skal være, vil det ikke være muligt at give.

Naturligvis kan man ikke uden Overenskomst hindre saadan Adoption i Udlandet; men det faar blot ingen Virkning her i Landet, naar de nævnte Betingelser ikke opfyldes.

Om Afslutning af Overenskomster som ovenfor nævnt vil der naturligvis navnlig være Tale mellem de nordiske Lande indbyrdes, naar der nu gives omtrent ensartede Adoptionslove i dem alle tre.

ad § 26.

En til § 25 svarende Regel om Adoptivforholdets Ophævelse vilde bevirke, at Adoption kun kunde ophæves, naar Ophævelsen hjemledes baade af Adoptantens og Adoptivbarnets Hjemlands Lov, og dette vilde omtrent kunne umuliggøre Ophævelsen, selv hvor denne var i høj Grad paakrævet. Man har derfor med Hensyn til Ophævelsen alene ladet Adoptantens — ikke Adoptivbarnets — Nationalitet faa Betydning, idet det maa anses for naturligt, at naar Adoption — i Overensstemmelse med § 25 — først gyldig er kommet i Stand, er det rimeligt at lade Adoptantens Nationalitet være den bestemmende

for Retsforholdet, selvom man ikke anerkender den Konsekvens af Adoptionen, at Adoptivbarnet faar Adoptantens Nationalitet. Naar Adoptanten derfor er Udlænding, skal Ophævelse af Adoptivforholdet heri Landet kun kunne finde Sted, naar de i dansk Ret anerkendte Ophævelsesgrunde foreligger, og Ophævelsen dernæst anerkendes for gyldig i Adoptantens Hjemland. Er Adoptanten derimod dansk Undersaat, kan en i Udlandet stedfunden Ophævelse ikke faa Gyldighed heri Landet, medmindre Kongen har givet Tilladelse dertil enten i Henhold til en derom afsluttet Overenskomst eller for det enkelte Tilfælde.

Dansk.

Udkast

til

Lov om Adoption.

§ 1.

Den, som er fyldt 25 Aar, kan af Justitsministeriet faa Bevilling til at antage en anden som Adoptivbarn. Bevilling kan ogsaa gives med Hensyn til Adoptantens Barn udenfor Ægteskab.

§ 2.

Den, som er gjort umyndig, kan kun adoptere sammen med sin fuldmyndige Ægtefælle og maa have sin Værges Samtykke dertil.

§ 3.

Den, som er gift, kan kun adoptere sammen med sin Ægtefælle, medmindre denne er forsvunden eller er sindssyg eller aandssvag. Dog kan den ene Ægtefælle med den andens Samtykke adoptere dennes ægte Barn eller Adoptivbarn.

§ 4.

Andre end Ægtefæller kan ikke adoptere sammen.

Heller ikke kan et Adoptivbarn, saalænge Adoptanten lever, paany adopteres af nogen anden end Adoptantens Ægtefælle.

§ 5.

Den, som er fyldt 12 Aar, kan ikke adopteres uden sit Samtykke.

§ 6.

Er den, som ønskes adopteret, under 21 Aar, kræves Samtykke fra Forældrene.

Norsk.

Svensk.

Utkast

til

lov om adoption.

§ 1.

Mand eller kvinde, som har fyldt fem og tyve aar, kan faa bevilling av Kongen til at anta en anden som sit adoptivbarn. Ogsaa eget barn utenfor egteskap kan adopteres.

§ 2.

Den, som er gjort umyndig, kan alene adoptere sammen med fuldmyndig egtefælle og maa ha samtykke av vergen.

§ 3.

Den, som er gift, kan alene adoptere sammen med sin egtefælle, medmindre denne er sindssyk eller forsvundet. Dog kan den ene egtefælle med den anden egtefælles samtykke adoptere dennes egtebarn eller adoptivbarn.

§ 4.

Andre end egtefæller kan ikke adoptere sammen.

Heller ikke kan et adoptivbarn, saalænge adoptivfar eller adoptivmor lever, paanyt adopteres av nogen anden end dennes egtefælle.

§ 5.

Den, som har fyldt tolv aar, kan ikke adopteres uten eget samtykke.

§ 6.

Er den, som ønskes adopteret, under en og tyve aar, maa forældrene samtykke

Förslag

till

Lag om adoption.

1 §.

Man eller kvinna, som fyllt tjugufem år, må, efter ty nedan sägs, med rättens tillstånd antaga adoptivbarn.

Till adoptivbarn kan antagas jämväl sådant adoptantens barn, som ej åtnjuter äkta barns rätt.

2 §.

Omyndig förklarad må ej antaga adoptivbarn, med mindre han vill adoptera gemensamt med myndig make och förmyndare samtycker därtill.

3 §.

Makar må ej adoptera anorledes än gemensamt. Dock må ena maken ensam antaga adoptivbarn, där den andre vistas å okänd ort eller är sinnessjuk eller sinnesslö, så ock eljest med den andres samtycke adoptera dennes äkta barn eller adoptivbarn.

4 §.

Andra än makar må ej gemensamt antaga adoptivbarn.

Ej heller må adoptivbarn i adoptantens livstid ånyo adopteras av annan än dennes make.

5 §.

Utan eget samtycke må den, som fyllt tolv år, ej adopteras.

6 §.

Den, som är omyndig på grund av sin ålder, må ej adopteras utan föräldrarnas

Er den ene af Forældrene død eller forsvunden, sindssyg eller aandssvag, eller er han uden Del i Forældremyndigheden — eller var han det, da denne ophørte — skal den andens Samtykke være tilstrækkeligt. Gælder det anførte begge Forældrene, kræves Samtykke fra Værge eller Kurator.

Fra den af Forældrene, hvis Samtykke ikke behøves, skal om muligt Erklæring indhentes, førend Afgørelsen træffes, og findes der en særlig beskikket Værge eller Kurator, skal hans Erklæring indhentes.

§ 7.

Den, som er gjort umyndig, maa ikke adopteres uden Samtykke af Værge.

§ 8.

Adoption maa alene gives, hvor den kan antages at være til Gavn for den, som skal adopteres, og denne enten ønskes opfostret hos Adoptanten eller har været opfostret hos ham, eller der foreligger anden særlig Grund til Adoptionen.

Har Adoptanten nogen Livsarving, bør Bevilling ikke meddeles, medmindre der kan anføres særdeles vægtige Grunde derfor.

§ 9.

Inden der meddeles Bevilling til Adoption, skal det søges oplyst, om der fra nogen af Siderne er betalt eller skal betales Vederlag og, i bekræftende Fald, hvor stort dette er. Herom kan Erklæring paa Tro og Love afæskes alle vedkommende.

i adoptionen. Er den ene av forældrene død eller forsvundet, sindssyk eller uten del i forældremyndigheten, er samtykke fra den anden av forældrene tilstrækkelig. Er begge forældre i noget saadant tilfælde, kræves samtykke fra verge eller kurator.

Far eller mor, som ikke har del i forældremyndigheten, skal dog saavidt mulig faa anledning til at uttale sig, før avgjørelse træffes. Er nogen anden end far eller mor opnævnt som verge eller kurator for adoptivbarnet, skal der ogsaa gives vergen eller kurator anledning til at uttale sig.

§ 7.

Den, som er gjort umyndig, kan ikke adopteres uten samtykke av vergen.

§ 8.

Bevilling til adoption bør alene gives, hvis adoptionen antages at ville bli til gagn for adoptivbarnet, og dette enten ønskes opfostret av den adopterende eller har været opfostret av denne, eller der foreligger anden særlig grund.

Har den, som vil adoptere, egen livsarving, bør bevilling ikke gives uten særdeles vegtige grunde.

§ 9.

Før bevilling gives, skal det søkes opplyst, om der fra nogen av siderne er betalt eller skal betales noget vederlag, og hvor stort dette i tilfælde er.

Hvis der er betalt eller skal betales vederlag til adoptivforældrene, kan meddelelse av bevilling gjøres avhengig av,

samtykke. Är den ene av föräldrarna död, eller är endera sinnessjuk, sinnesslö, utan del i vårdnaden eller å okänd ort, vare den andres samtycke tillfyllest. Gäller vad nu är sagt båda föräldrarna, skall förmyndarens samtycke inhämtas.

7 §.

Omyndig förklarad må ej adopteras utan förmyndarens samtycke.

8 §.

Sökes tillstånd att antaga adoptivbarn, pröve rätten, huruvida adoptionen lämpligen må äga rum. Ej må tillstånd givas, med mindre adoptionen finnes lända till gagn för barnet, samt sökanden uppfostrat barnet eller vill uppfostra det eller eljest särskild anledning är till adoptionen. Har sökanden bröstarring, skall tillstånd vägras, där ej synnerliga skäl till adoptionen äro.

9 §.

För utrednings vinnande äge rätten anlita allmän åklagare samt infordra yttrande från barnavårdsnämnd. Fader eller moder, som ej har del i vårdnaden om sitt barn och vars samtycke till adoptionen förty ej erfordras, varde ändock i ärendet hörd, där det kan ske. Finnes särskild förmyndare, vars samtycke ej erfordras, skall ock han höras.

10 §.

Rätten har att söka inhämta upplysning, huruvida å någondera sidan vederlag är givet eller utfäst. Tillkommer sökanden vederlag, äge rätten, där så prövas skäligt, förelägga honom vidtaga de åtgärder rätten aktar nödiga till betryggande av att vederlaget helt eller delvis

Ydes der Adoptanten Vederlag, kan Bevillingens Meddelelse gøres afhængig af, at Vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til Bedste for Adoptivbarnet.

§ 10.

Ved Adoptionen faar Adoptivbarnet Adoptantens Slægtsnavn, medmindre det i Bevillingen bestemmes, at det skal beholde sit eget Navn eller bære begge Navne i Forening.

§ 11.

Ved Adoptionen gaar Forældemyndigheden og de deraf udspringende Rettigheder og Pligter over paa Adoptanten.

Om Adoptivbarnets religiøse Opdragelse kan der ved Adoptionen træffes særlig Bestemmelse.

Den Adoptivbarnets Slægt tilkommende særlige Stilling med Hensyn til Værgemaalet for Barnet bortfalder.

§ 12.

Ved Adoption af et Barn udenfor Ægteskab indtræder Adoptanten i Modrens Ret med Hensyn til Underholdsbidrag fra Barnets Fader, men iøvrigt har Adoptanten intet Krav paa at faa sine Udgifter til Adoptivbarnets Underhold godtgjorte af de virkelige Forældre. Det har sit Forblivende ved Reglerne i Fattiglovens § 7.

at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for adoptivbarnet.

§ 10.

Ved adoptionen faar adoptivbarnet den adopterendes navn, hvis det ikke i bevilningen bestemmes, at det skal beholde sit eget navn eller at det skal bære begge navn i forening.

§ 11.

Ved adoptionen gaar retten og pligten til at ha omsorg for adoptivbarnet og forestaa dets opdragelse og uddannelse over til adoptivforældrene. Det samme gjælder om retten til at være dets verge og til at gi samtykke til dets egteskab.

Har egtefæller adoptert sammen, eller har den ene adopteret den andens barn eller adoptivbarn, ansees dette i de nævnte henseender som deres fælles barn; om egtefællernes indbyrdes ret til vergemaalet gjælder i saa fald samme regel som om de virkelige forældres.

Adoptivbarn, hvis virkelige forældre begge tilhører statskirken, skal opdrages i dennes tro; iøvrig skal der med barnets religiøse opdragelse forholdes, som om adoptivbarnet var adoptivforældrenes eget barn, hvis ikke andet er bestemt i bevilningen.

§ 12.

Adoptivforældre er paa samme maate som virkelige forældre pligtige til at forsørge sit adoptivbarn og har ikke krav paa at faa bidrag dertil av de virkelige forældre. Dog intræder adoptivforældrene i retten til at faa underholdsbidrag til barn utenfor egteskab av dettes far, saafremt bidrag allerede er paalagt eller avtalt.

anvendes till barnets bästa. Efterkommes ej sådant föreläggande, vare ansökningen förfallen.

11 §.

Adoptivbarn erhåller adoptantens släktamn, där ej rätten tillåter att barnet behåller sitt amn eller bär båda tillhoppa.

12 §.

Adoptant have den vårdnad om adoptivbarnet och makt över det, som tillkommer föräldrar, och vare barnets förmyndare. Dör han, vare den förmyndare, som han med två vittnen eller skriftligen nämnt därtill; och tage han rättens bevis därå. Har adoptanten ej nämnt någon, förordne rätten förmyndare.

Vad i 2 kap. 2 § av lagen om äktenskaps ingående och upplösning sägs om föräldrars samtycke till barns äktenskap skall i fråga om adoptivbarn i stället tillämpas å adoptanten, och vare äktenskap mellan adoptant och adoptivbarn ej tillåtet utan samtycke av särskild förmyndare eller giftoman, efter ty i samma lagrum är stadgat.

Är någon adopterad av makar, eller har ena maken adopterat den andres barn, vare i de avseenden, om vilka nu är sagt, så ansett, som vore barnet deras gemensamma. Mannen vare i ty fall förmyndare och efter hans död hustrun. Äro bägge döda och hava ej nämnt förmyndare, varde sådan av rätten förordnad.

13 §.

Adoptant och adoptivbarn have samma plikt att försörja varandra som föräldrar och äkta barn. Adoptanten inträde i rätten att av fader till barn utom vigselfäst äktenskap erhålla det bidrag till dess underhåll, som kan vara genom dom eller avtal fastställt, men äge i övrigt ej av barnets föräldrar erhålla bidrag till dess försörjning.

§ 13.

Adoptivbarnet har Arveret efter Adoptanten som ægte Barn, dog med nedenævnte Begrænsninger:

- a. Efterlader Adoptanten sig Livsarving, bliver Adoptivbarnets Arvelod kun at udrede af den Del af Formuen, hvorover Adoptanten efter Loven frit kunde raade ved Testamente;
- b. af den Arvelod, som efter Lovens Regler kan tilfalde Adoptivbarnet, kan Adoptanten ved Testamente raade over indtil Halvdelen, hvis han ikke efterlader sig Livsarving eller Ægtefælle, men ellers over indtil Tredjedelen.

Adoption giver ikke Successionsret til Len, Stamhuse eller andre Fideikommisser, medmindre dette særlig er hjemlet.

Der tilkommer et afdødt Adoptivbarns Livsarvinger samme arveretlige Stilling overfor Adoptanten, som det selv vilde have indtaget.

§ 13.

Adoptivbarn, som er under femten aar, faar ved adoptionen adoptivforældrenes hjemstavnets ret efter fattigloven.

Understøttelse af fattigvæsenet, som senere end adoptionen er ydet til adoptivbarn, afbryter ikke hjemstavnshævdens for de virkelige forældre og kan ikke kræves erstattet hos disse, medmindre det godtgøres, at erstatning ikke kan faaes hos adoptivforældrene. Dog gøres herved ingen indskrænkning i retten til at kræve underholdsbidrag til barn udenfor ægteskab hos dets far.

Adoptivbarnet har overfor fattigvæsenet ingen pligt til at forsørge sine adoptivforældre. Men gør det dette, skal der tages hensyn dertil ved afgjørelsen af, om det har evne til ogsaa at understøtte sine virkelige forældre.

§ 14.

Adoptivbarn eller i dets sted dets livsarving har samme arveret efter adoptivforældrene, som loven tillægger arvelaternes eget barn og dets livsarving. Dog skal adoptivforældrenes eget barn eller livsarving efter saadant barn ikke paa grund deraf lide nogen afgang i sin arvelod udover den del, som arvelaternen ved testament kunde ha bortgit til andre.

Av den arvelod, som efter lovens regler skulde tilfalde adoptivbarn eller dets livsarving efter adoptivforældrene, kan disse ved testament eller paa dermed liketillet maatte bortgi til andre indtil halvdelen, hvis de ikke efterlater egen livsarving, men ellers indtil fjerdedelen.

Med hensyn til forskrifterne i lov om forsvundne og andre fraværende personer af 12te oktober 1857 § 23 andet punktum samt i lov om afgift af arv af 8de april 1905 § 3 sidste led og § 12 første led er adoptivbarn og dets livsarving liketillet med virkelig livsarving.

14 §.

Adoptivbarn æge lika med barn i æktenskap taga arv efter adoptanten; dock att bröstarvinge ej skall i följd af adoptivbarns arvsrätt lida intrång i sin laglott.

Är adoptivbarn dött, tage dess bröstarvinge den del af arvet, som skolat tillkomma adoptivbarnet.

15 §.

Ej må adoptant genom testamente bortgiva eller annorledes förordna om mera än hälften af vad enligt 14 § tillkommer adoptivbarn eller dess bröstarvinge. Dock skall vad i lag är stadgat om giltigheten af testamente, varigenom bröstarvinges laglott belastas, äga motsvarande tillämpning i fråga om testamente, däri till beredande af understöd åt barn eller adoptivbarn förordnas om mera än nyss är sagt; njute ock adoptivbarn samma rätt till understöd af egen dom, vilken af adoptant är i testamente bortgiven, som enligt lag tillkommer testamentsgivarens barn.

§ 14.

Dør et Adoptivbarn uden at efterlade sig arveberettiget Slægt eller Ægtefælle, arver Adoptanten det, for saa vidt det ikke ved Testamente har raadet paa anden Maade over sin Formue. Var Barnet adopteret af Ægtefæller, arver hver Halvdelen; er den ene af Ægtefællerne død, arver den anden det hele.

Saafremt Adoptivbarnet dør, medens Adoptanten hensidder i uskiftet Bo med det, skal der, for saa vidt angaar dets Lod i det uskiftede Bo, tilkomme Adoptanten samme Arveret efter det, som vilde tilkomme ham, saafremt Adoptivbarnet havde været hans eget ægte Barn.

Løvrigt har Adoptanten ingen Arveret efter Adoptivbarnet.

§ 15.

Med de i nærværende Lov nævnte Indskrænkninger og nærmere Bestemmelser faar Adoptivbarnet i Forhold til Adoptanten Retsstilling som dennes ægte Barn.

Foranstaaende Regel bliver at anvende saaledes, at den, som er adopteret af Ægtefæller, stilles som dissers fælles Barn, selv om Adoptionen er sket ved særskilte Bevillinger, og saafremt en Ægtefælle adopterer sin Ægtefælles Barn, faar Barnet ligeledes samme Retsstilling, som om det var Ægtefællernes fælles Barn.

§ 15.

Efterlater adoptivbarn hverken arveberettiget slegtning eller egtefælle, tilfalder arven adoptivforældrene eller den gjenlevende av disse.

Er adoptivbarn, som ikke efterlater egen livsarving, adoptert av egtefæller, og har det efter den ene av adoptivforældrene arvet midler, hvormed den anden hensitter i uskifte, tilfalder disse midler den gjenlevende av adoptivforældrene. Efterlater adoptivbarnet egtefælle, skal dog dennes arveret ikke derved lide nogen indskrænkning.

§ 16.

Adoptivfar og adoptivmor har samme ret til at hensitte i uskiftet bo med sit eller sin egtefælles adoptivbarn og dettes livsarvinger som med sit eller sin egtefælles eget barn og dettes livsarvinger, og har samme rettigheter med hensyn til skiftet som overfor disse. Har egtefæller adoptert sammen, eller har den ene adoptert den andens barn eller adoptivbarn, skal adoptivbarnet i disse henseender ansees som deres fælles barn. Det

16 §.

Vad i lag är stadgat om skyldighet för den, som i gåva erhållit fast egendom, att bidraga till understöd åt givarens barn gälle ock med avseende å dennes adoptivbarn.

17 §.

Finnes efter adoptivbarn ej arvsberättigad släkting, tage adoptanten arvet. Var barnet adopterat av makar, njute de hälften var; är en av dem död, tage den andre hela arvet.

§ 16.

For saa vidt ikke andet følger af nærværende Lovs Bestemmelser, gør Adoptionen ingen Forandring i de ved Forholdet mellem Adoptivbarnet og dets Slægt begrundede Rettigheder og Pligter.

§ 17.

Adoptionen bevirker ikke nogen retlig Familieforbindelse mellem den ene Part og den andens Ægtefælle eller Slægtninge — bortset fra Reglen i § 13, sidste Stk. —, og heller ikke mellem Adoptivbørnene indbyrdes.

samme gjælder med hensyn til forskriften i lov om forsvundne og andre fraværende personer av 12. oktober 1857 § 3 sidste punktum.

§ 17.

Aasædesret tilkommer adoptivbarn og sammes avkom alene næst efter adoptivforældrenes egne barn og deres avkom. Er der flere adoptivbarn, gaar mand foran kvinde og tidligere adoptert foran senere adoptert.

Odelsret erhverves ikke ved adoption.

§ 18.

Utenfor de tilfælde, som er nævnt ovenfor, er adoptionen uten inflydelse paa adoptivbarnets og dets virkelige slektningers indbyrdes rettigheter og pligter.

§ 19.

Adoptivforholdet bevirket ugildhet for adoptivforældre i forhold til adoptivbarnene og disses livsarvinger og for disse i forhold til adoptivforældrene i de samme tilfælde, hvor virkelige forældre er ugilde i forhold til sine barn og disses livsarvinger eller omvendt. Likesaa er adoptivsøkende indbyrdes ugilde i de samme tilfælde som virkelige søskende. Det samme gjælder om fritagelse for vidnepligt.

Adoptivforældre, adoptivbarn og disses livsarvinger samt adoptivsøkende har samme adgang til at begjære strafferetslig paatale, anke eller gjenoptagelse i straffesak eller umyndiggjørelse, som tilkommer virkelige slektninger i ret op- og nedstigende linje og søskende.

De har samme adgang som virkelige frænder til at gaa i rette for hverandre.

De henregnes til hverandres nærmeste og likestilles med virkelige forældre, barn, livsarvinger og søskende i de henseender, som omhandles i straffeloven av 22de mai 1902 § 199 nr. 3 og lov om straffelovens ikrafttræden av s. d. § 21, lov om indskrænkning i retten til at søke utlæg for gjæld av 29de mars 1890 § 7, lov om avgivelse av lik til bruk for Universitetets

18 §.

I andra hänseenden än i 12 och 13 §§ sägs skall adoptionen ej hava någon verkan på adoptivbarnets och dess släktningars inbördes rättigheter och skyldigheter.

§ 18.

Adoptivforholdet bliver paa Begæring at hæve af Justitsministeriet, naar Adoptanten og Adoptivbarnet er enige derom. Er nogen af Parterne gjort umyndig, maa tillige Værgen give sit Samtykke. Er Barnet umyndigt paa Grund af Alder, kan Ophævelse ved Overenskomst ikke finde Sted.

§ 19.

Adoptivforholdet bliver efter Paastand at ophæve ved Dom, naar det skønnes at være af væsentlig Betydning for Adoptivbarnet, at Adoptivforholdet ophæves, navnlig naar Adoptanten forser sig grovt mod Barnet, eller i væsentlig Grad forsømmer de ham ifølge Adoptionen paahvilende Forpligtelser, eller fører et lastefuldt eller forbryderisk Liv. Sagen om Ophævelse anlægges af Adoptivbarnet, eller, hvis det er umyndigt, sindssygt eller aandssvagt, af en særskilt beskikket Værge eller af dets virkelige Fader eller Moder eller af det offentlige.

§ 20.

Har Adoptivbarnet forset sig grovt mod Adoptanten eller hans nærmeste, eller fører det et lastefuldt eller forbryderisk Liv, bliver Adoptivforholdet efter Paastand at ophæve ved Dom.

Sagen anlægges af Adoptanten eller, hvis han er sindssyg eller aandssvag, af hans Værge.

medicinske undervisning av 20de mai 1899 § 1, skattelove av 18de august 1911 for landet §§ 16, 31, 75, 115 og for byerne §§ 11, 26, 68, 197, lov om likbrænding av 3dje mai 1913 § 2 samt i lov om haandverksnæring av 25de juli 1913 § 13.

De rettigheter, som ved lovgivningen om ulykkesforsikring og sykeforsikring er tillagt den forulykkedes eller sykes barn, skal ogsaa tilkomme hans adoptivbarn. Ret til livrente tilkommer dog alene adoptivbarn, som er adoptert før ulykken (sygdommen).

§ 20.

Adoptivforholdet kan paa begjæring ophæves av Kongen, naar derom foreligger overenskomst med adoptivforældrene. Om samtykke til saadan overenskomst gjælder det samme, som er bestemt i §§ 2, 5, 6 og 7. Forskriften i § 6 andet led faar tilsvarende anvendelse.

§ 21.

Adoptivbarn kan forlange adoptivforholdet ophævet ved dom, hvis det er paa-krævet av hensyn til adoptivbarnets tarv, saasom fordi adoptivforældrene gjør sig skyldig i grov forgaaelse mot adoptivbarnet eller i grov forseemmelse av sine pligter mot det eller fører et lastefuldt eller forbrydersk liv.

Er adoptivbarnet under en og tyve aar eller sindssykt, kan sak ogsaa reises av nogen av dets forældre eller av paatalemyndigheten.

§ 22.

Adoptivforældre kan forlange adoptivforholdet ophævet ved dom, saafremt adoptivbarnet gjør sig skyldig i grov forgaaelse mot dem eller deres nærmeste eller fører et lastefuldt eller forbrydersk liv.

Er adoptivfar eller adoptivmor sindssyk, kan sak ogsaa reises av paatalemyndigheten.

19 §.

Adoptivförhållande varde efter ansökan av rätten hävt, när adoptanten och adoptivbarnet äro ense därom. Den, som är omyndig förklarad, skall hava förmyndares samtycke till öfverenskommelsen. Är adoptivbarnet på grund av sin ålder omyndigt, må hävande enligt denna paragraf ej äga rum.

20 §.

Efter ansökan av adoptivbarnet varde adoptivförhållande hävt, om adoptanten grovt förgått sig mot barnet eller i märklig mån försummar sina plikter mot det eller för ett lastbart eller brottsligt liv samt förty barnets bästa påkallar att förhållandet upphör, så ock om dess upphörande eljest är av väsentlig betydelse för barnet.

Är barnet omyndigt på grund av sin ålder, eller lider det av sinnessjukdom eller sinnesslöhet, föres talan av dess fader eller moder, särskilt förordnad förmyndare eller allmän åklagare.

21 §.

Har adoptivbarnet grovt förgått sig mot adoptanten eller hans närmaste, eller för adoptivbarnet ett lastbart eller brottsligt liv, varde adoptivförhållandet hävt, då ansökan därom göras av adoptanten eller, om han är sinnessjuk eller sinnesslös, av hans förmyndare.

§ 21.

Hvis Ægtefæller har fælles Adoptivbarn, kan Adoptivforholdet kun hæves overfor dem begge. Skal der træffes Overenskomst med Adoptivbarnet om Forholdets Ophævelse, maa begge Ægtefæller derfor samstemme deri. Ej heller maa Ophævelse ifølge § 20 ske efter Paastand af den ene Ægtefælle alene, medmindre Omstændighederne i særlig Grad taler derfor. I de i §§ 19 og 20 omtalte Tilfælde maa Ophævelse ske, selvom de der nævnte Forhold kun gælder den ene af Adoptanterne.

§ 22.

Forud for Ophævelsen af et Adoptivforhold i Henhold til §§ 19 og 20 skal Retten saavidt muligt indhente Erklæring fra de Personer, hvis Samtykke eller Erklæring efter de foranstaaende Regler kræves til Adoptionsbevillings Meddelelse.

§ 23.

Hvis Adoptanten og Adoptivbarnet maatte indgaa Ægteskab med hinanden, anses Adoptivforholdet som ophævet.

§ 24.

Ved Ophævelsen ophører Adoptionens Retsvirkninger. Den adopterede mister det ved Adoptionen erhvervede Navn, medmindre henholdsvis Justitsministeriet eller Retten tillader ham at beholde det.

§ 23.

Hvis egtefæller har fælles adoptivbarn, maa forholdet ophæves for begges vedkommende. De maa derfor begge samtykke i overenskomst om adoptivforholdets ophævelse. Ei heller kan den ene egtefælle forlange ophævelse efter § 22, medmindre særlige grunde taler for det.

I de tilfælde, som nævnes i § 21 og § 22, kan ophævelse ske, selv om det forhold, som der klages over, kun gjælder den ene av adoptivforældrene.

§ 24.

Sak til ophævelse av adoptivforhold anlægges ved saksøktes hjemting, men i mangel av saadant ved saksøkerens hjemting. Hvis ingen av parterne har sit hjemting her i riket, anlægges saken i rikets hovedstad eller efter ansøking i anden retskreds, som vedkommende regjeringsdepartement bestemmer.

Saken behandles efter de regler, som gjælder for private politisaker.

Retten paaser, at der saavidt mulig gives dem, som i tilfælde av overenskomst om ophævelse skulde samtykke eller høres, anledning til at uttale sig.

§ 25.

Indgaar adoptivbarn egteskap med adoptivfar eller adoptivmor, blir adoptivforholdet derved ophævet.

§ 26.

Ved adoptivforholdets ophævelse opfører enhver retsvirkning av dette for fremtiden, med undtagelse av den ugildhet og fritagelse for vidnepligt, som adoptionen medfører. Adoptivbarnet taper retten til det navn, som det har faat ved adoptionen, hvis ikke Kongen eller retten tillater, at det beholder navnet.

§ 27.

Bevilling til adoption saavel som beslutning om eller dom for ophævelse av adoptivforholdet skal kundgjøres efter regler, som gives av Kongen.

22 §.

Hava makar adoptivbarn, må adoptivförhållandet ej hävas annat än beträffande bägge makarna. Överenskommelse om förhållandets hävande äge förty ej giltighet, med mindre bägge makarna deltaga däri; ej heller må hävande enligt 21 § ske på ansökan av ena maken, där ej synnerliga skäl därtill äro. I fall, som avses i 20 och 21 §§, må hävande äga rum, ändå att den omständighet, som åberopas till grund för hävandet, gäller blott ena maken.

23 §.

Är ansökan gjord om adoptivförhållandes hävande jämlikt 20 eller 21 §, lämna rätten alla dem tillfälle yttra sig, vilkas samtycke eller hörande, efter ty ovan är sagt, vore för adoption erforderligt, så ock, där adoptanten är omyndig förklarad, hans förmyndare. Är adoptivbarnet omyndigt, och är ej annan än adoptanten förmyndare, förordne rätten god man att i ärendet bevaka barnets rätt.

24 §.

Ingå adoptant och adoptivbarn äktenskap med varandra, skall adoptivförhållandet anses hävt.

25 §.

Häves adoptivförhållande, upphøre all verkan av adoptionen. Adoptivbarnet förklarar det genom adoptionen förvärvade namnet, med mindre rätten tillåter att det behålles.

26 §.

Laga domstol i mål, som i denna lag avses, vare den rätt, därunder adoptanten har sitt hemvist. Har han ej hemvist inom riket, höre målet till rätten i den ort, där

§ 25.

En fremmed Statsborger maa ikke adoptere eller adopteres her i Riget, medmindre Adoptionen vil have Gyldighed ogsaa i den Stat, han tilhører.

En dansk Statsborger maa ikke adoptere eller adopteres i fremmed Stat, medmindre Kongen med Hensyn til en bestemt Stat eller i det enkelte Tilfælde har meddelt Tilladelse dertil.

§ 26.

Ophævelse af et Adoptivforhold maa, hvis Adoptanten er fremmed Statsborger, ikke ske her i Riget, medmindre Ophævelsen vil have Gyldighed ogsaa i den Stat, han tilhører.

Er Adoptanten dansk Statsborger, kan Adoptivforholdet ikke hæves i fremmed Stat med Virkning her i Riget, medmindre Kongen med Hensyn til en bestemt Stat eller i det enkelte Tilfælde har meddelt Tilladelse dertil.

§ 28.

Fremmed statsborger maa ikke adoptere eller adopteres her i riket, medmindre adoptionen vil ha gyldighed ogsaa i vedkommende fremmede stat.

Norsk statsborger maa ikke adoptere eller adopteres i fremmed stat, medmindre Kongen har bestemt, at saa kan ske.

§ 29.

Har adoptivforældrene fremmed statsborgerret, kan adoptivforholdet ikke ophæves her i riket, medmindre ophævelsen vil ha gyldighed i vedkommende fremmede stat.

Har adoptivforældrene norks statsborgerret, kan adoptivforholdet ikke gyldig ophæves i fremmed stat, medmindre Kongen har bestemt, at saa kan ske.

§ 30.

Det, som i denne lovs §§ 6, 11, 19, 20, 21 og 24 er bestemt om adoptivbarnets virkelige forældre, gjælder for barn udenfor egteskap alene barnets mor, medmindre barnets far i henhold til lov av 6te juli 1892 § 22 har overtaget dets forsørgelse.

han oppehåller sig, eller, om han är utrikes, till Stockholms rådstuvurätt.

27 §.

Ej må utländsk undersåte här i riket adoptera eller adopteras, med mindre adoptionen blir gällande i den stat han tillhör.

Svensk undersåte må ej i främmande stat adoptera eller adopteras, där ej Konungen med avseende å viss stat eller för bestämt fall medgivit, att det må ske.

28 §.

Adoptivförhållande må ej, där adoptanten är utländsk undersåte, här i riket hävas, med mindre hävandet varder gällande i den stat, han tillhör.

Är adoptanten svensk undersåte, må adoptivförhållande ej utrikes hävas med verkan här i riket, där ej Konungen med avseende å viss stat eller för bestämt fall medgivit det.